

INFORMACJA

O STANIE BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO MIASTA

SIEMIANOWICE ŚLĄSKIE

w 2022 roku

Spis treści

I. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych	3
1. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie wybranych chorób zakaźnych	3
2. Szczepienia ochronne	13
3. Niepożądane Odczyny Poszczepienne	19
II. Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą	21
1. Ocena stanu sanitarnego podmiotów wykonujących działalność leczniczą	21
2. Podmioty lecznicze jako zakłady pracy	23
III. Stan sanitarny zakładów branży spożywczej, jakość zdrowotna żywności	25
1. Jakość zdrowotna środków spożywczych, przedmiotów do kontaktu z żywnością, kosmetyków oraz suplementów diety	26
2. Powiadomienia typu RASFF	27
3. Zakłady produkcyjne	28
4. Obiekty obrotu żywnością	28
IV. Jakość wody	32
1. Badania jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi	32
2. Badania jakości wody ciepłej w kierunku bakterii Legionella sp.	32
3. Pływalnie	33
V. Stan sanitarny obiektów i miejsc użyteczności publicznej	36
1. Obiekty użyteczności publicznej	37
2. Gospodarka odpadami komunalnymi	43
3. Akcje deratyzacyjne	44
VI. Stan sanitarny szkół i innych placówek oświatowo – wychowawczych	45
VII. Warunki sanitarno–higieniczne środowiska pracy	48
1 Stan sanitarno-higieniczny zakładów pracy	48
2. Choroby zawodowe	50
VIII. Interwencje mieszkańców miasta	53
IX. Środki zastępcze	56
X. Zapobiegawczy nadzór sanitarny	57
XI. Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia. Programy edukacyjne i akcje prozdrowotne	63

I. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

1. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie wybranych chorób zakaźnych

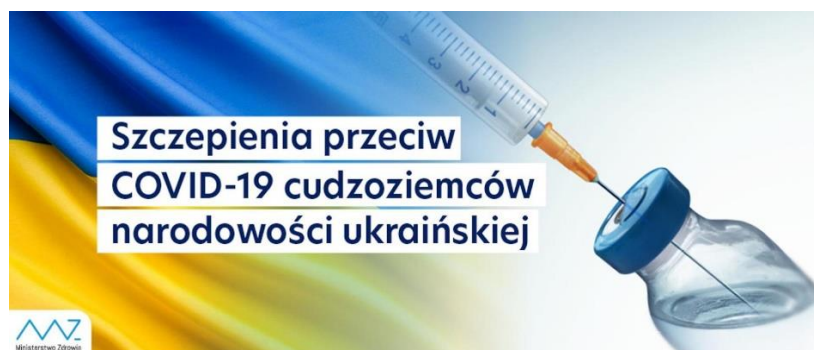
W minionym roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Katowicach realizował zadania dotyczące zdrowia publicznego, ukierunkowane na ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń i chorób zakaźnych, w tym choroby wywołanej przez koronawirusa SARS-CoV-2.

Dostępność szczepienia przeciw COVID-19 w ramach Narodowego Programu Szczepień zapewniła skuteczniejszą walkę ze skutkami pandemii. W grudniu 2022 roku rozpoczęły się szczepienia przeciw COVID-19 w grupie dzieci 6 miesięcy – 4 lata.

W roku 2022 zniesiono większość obostrzeń, decyzją Ministra Zdrowia **od 16 maja** w Polsce wprowadzono **stan zagrożenia epidemicznego**, który zastąpił stan epidemii, obowiązujący od 20 marca 2020 r.

W związku z konfliktem zbrojnym trwającym na terytorium Ukrainy, **od 25 lutego 2022 roku** Minister Zdrowia wprowadził możliwość **szczepienia cudzoziemców narodowości ukraińskiej** w ramach Narodowego Programu Szczepień **przeciw COVID-19**.

Ponadto w związku z napływem uchodźców wojennych z Ukrainy, PPIS w Katowicach współpracował z Miejskim Centrum Zarządzania Kryzysowego w Siemianowicach Śląskich

w zakresie aktualizacji wykazu miejsc pobytu uchodźców. Do wszystkich ośrodków pobytowych rozdyskrebowano ulotki informacyjne dotyczące profilaktyki chorób zakaźnych.

Ogółem w roku 2022 na terenie miasta Siemianowice Śląskie zarejestrowano **7919 przypadków zachorowań na choroby zakaźne**, i jest to **znaczący wzrost** w stosunku do roku 2021, w którym zarejestrowano 6420 przypadków.

Zarejestrowano **4204 przypadki zakażeń wirusem SARS-CoV-2**, co stanowi niewielki spadek w stosunku do roku 2021, w którym zarejestrowano 5146 przypadki.

Jednocześnie zarejestrowano **duży wzrost zakażeń wirusem grypy – 3075 przypadków**, wobec 943 przypadków zarejestrowanych w roku 2021.

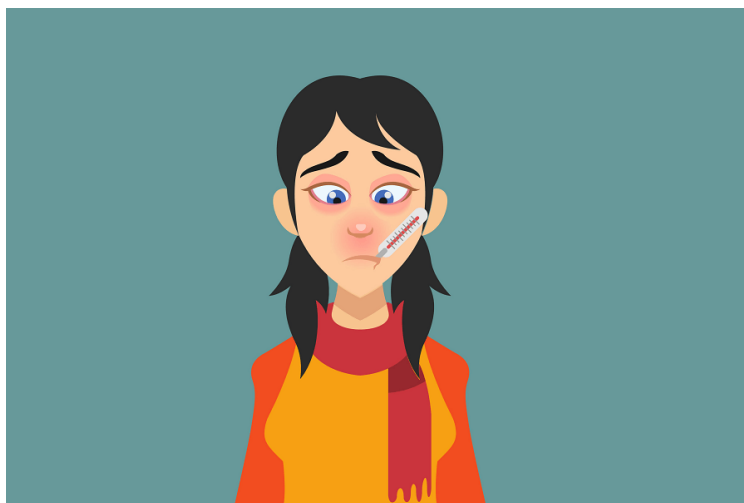
Pozostałe dominujące przypadki to choroby zakaźne wieku dziecięcego (ospa wietrzna i płonica) oraz zakażenia jelitowe: bakteryjne i wirusowe, biegunki i zapalenia żołądkowo jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu. Na powyższy stan wpłynęła sytuacja związana z powrotem dzieci i młodzieży do szkół oraz zniesienie obostrzeń pandemicznych.

W roku 2022 zanotowano **30 zgonów z powodu chorób zakaźnych**, co stanowi **znaczący spadek** wobec zanotowanych 106 zgonów w 2021 roku.

Większość zgonów (**93%**) podobnie jak w roku ubiegłym stanowiły zgony z powodu **zakażeń SARS-CoV-2 – 28 zgonów**.

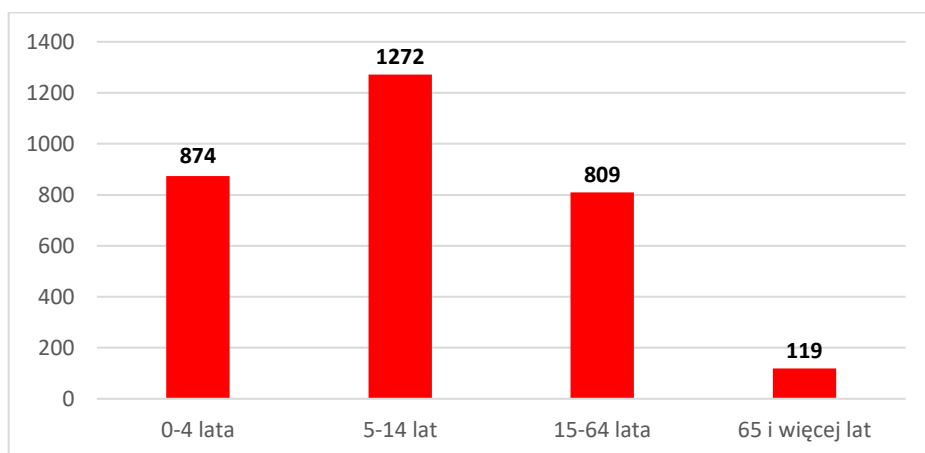
Pozostałe 2 zgony spowodowane były **gruźlicą płuc**. **Nie zarejestrowano zgonów z powodu grypy**.

Grypa

W roku 2022 zanotowano w Siemianowicach Śląskich 3-krotny wzrost zachorowań na **grypę i podejrzenia grypy – 3075 przypadków** (zapadalność – 4852,69), w odniesieniu do roku 2021 – 943 przypadki (zapadalność – 1432,15).

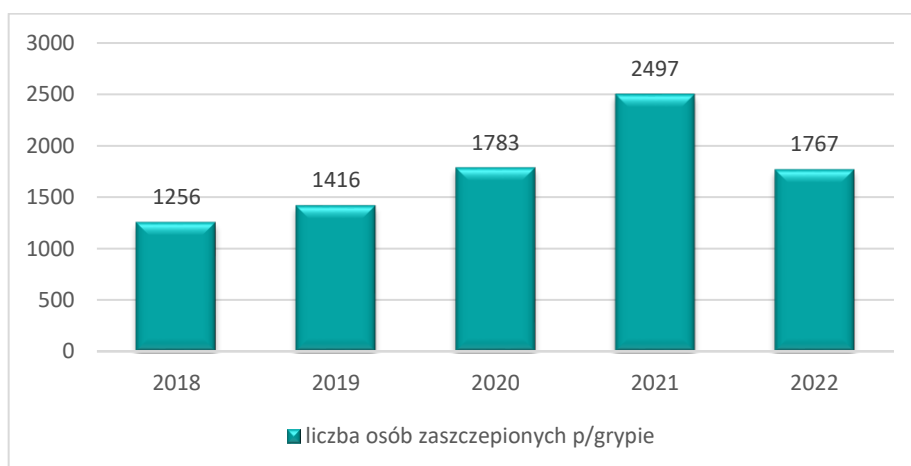
Najwięcej zachorowań notowano w grupie wiekowej 5-14 lat (1272 przypadki).

*Zgłoszone przypadki podejrzeń/zachorowań na grypę wg wieku w roku 2022
na terenie miasta Siemianowice Śląskie*

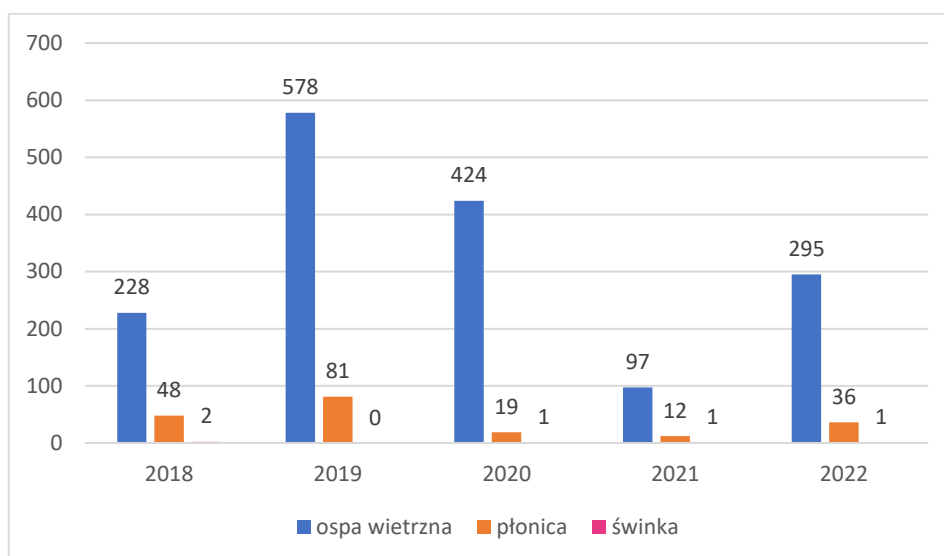
Szczepienie przeciwko grypie nie chroni w 100 proc. przed zachorowaniem, ale dzięki niemu, nawet w przypadku wystąpienia choroby, jej przebieg będzie łagodniejszy. Ponieważ wirus grypy szybko się zmienia, co roku szczepionka ma nieco inny skład. Jest on opracowywany w oparciu o nowe szczepy wirusa, które wywołują grypę w danym sezonie. Dlatego szczepić się należy co roku. Dla kobiet w ciąży i osób powyżej 75 roku życia szczepionka jest bezpłatna.

Ogółem w mieście Siemianowice Śląskie p/grypie zaszczepiło się 1767 osób i jest to mniejsza liczba niż w latach 2021 i 2020.

Liczba osób zaszczepionych p/grypie w latach 2018 – 2022

Choroby zakaźne wieku dziecięcego

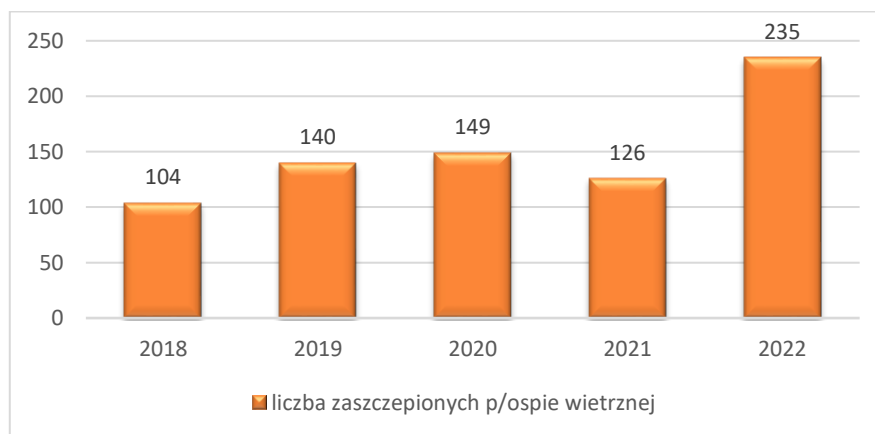

Zgłoszone przypadki zachorowań na choroby zakaźne wieku dziecięcego w latach 2018-2022 na terenie miasta Siemianowice Śląskie

W tej grupie chorób od 2018 roku wirus ospy wietrznej jest dominującym czynnikiem etiologicznym. W 2022 roku zarejestrowano **295 przypadków ospy wietrznej** (wskaźnik zapadalności – 465,54), co stanowi 3-krotny wzrost w stosunku do 2021 roku, kiedy to zarejestrowano 97 przypadków. Najwięcej zachorowań dotyczyło dzieci od 2 do 7 roku życia oraz od 10 do 14 lat.

Szczepionka przeciw ospie wietrznej jest bezpieczna i dobrze tolerowana, rzadko wywołuje niepożądane odczyny poszczepienne. Szczepienie zabezpiecza przed objawami i powikłaniami ospy wietrznej na całe życie. Skuteczność szczepionki jest bardzo wysoka, przekracza 95%. Podana do 3 dni od ekspozycji jest skuteczna w około 90%.

W 2022 roku **zaszczepiono 235 osób p/ospie wietrznej**, w tym 184 dzieci w ramach szczepień obowiązkowych.

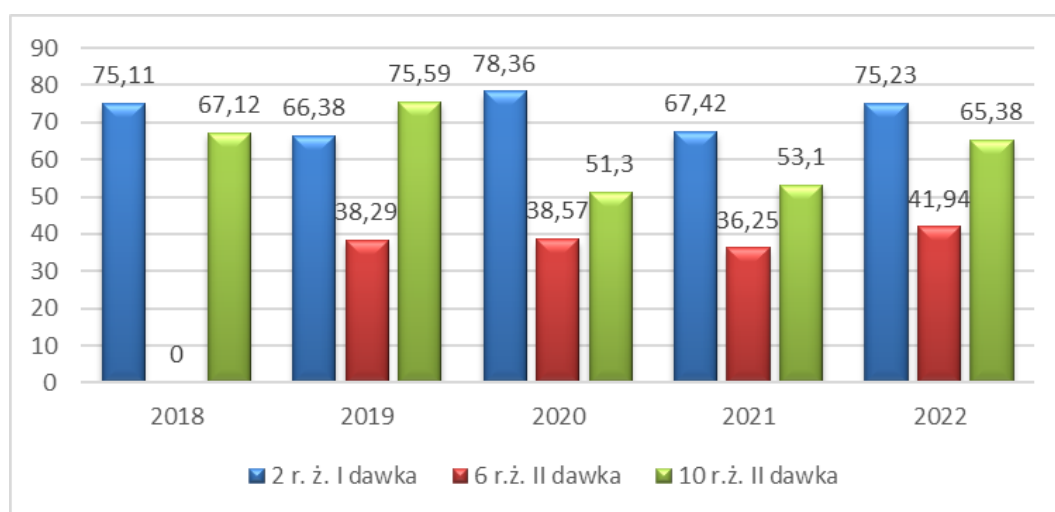
Liczba osób zaszczepionych p/ospie wietrznej w latach 2018–2022

3-krotny wzrost dotyczył również zachorowań na **plonice** – **36 przypadków** (wskaźnik zapadalności – 56,80). W roku 2021 odnotowano 12 przypadków.

Od roku 2018 notuje się pojedyncze **zachorowania na świnkę**, w 2022 zanotowano **1 przypadek** (wskaźnik zapadalności – 1,58).

Nie zarejestrowano przypadków różyczki i odrzy.

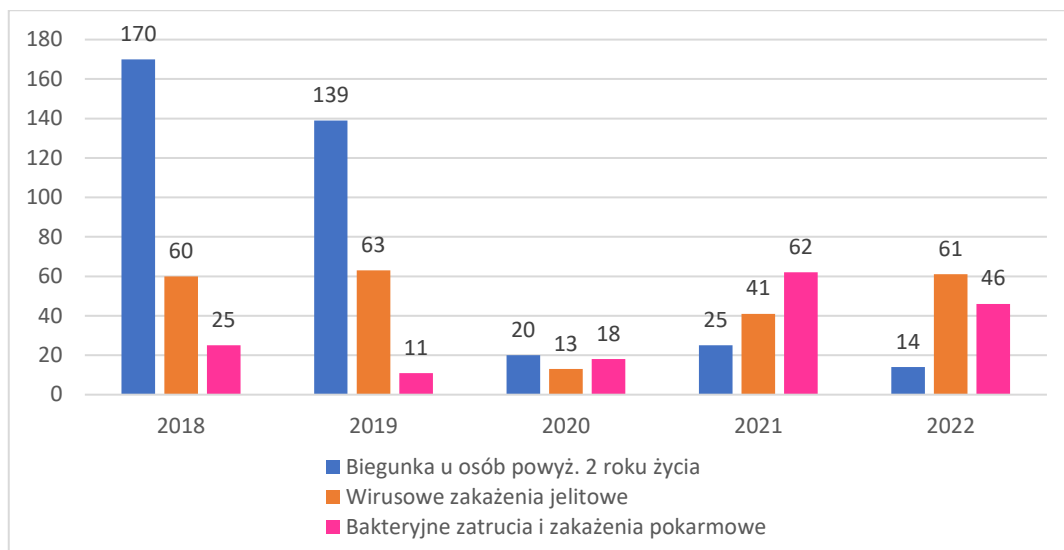
Szczepionka (MMR) zapewnia odporność przeciw odrze, śwince i różyczce. Szczepienie podstawowe w 2 roku życia wykonano u **410 dzieci (75,23%)**, szczepienie przypominające w 6 roku życia u **289 dzieci (41,94%)**, a szczepienie przypominające w 10 roku życia u **425 dzieci (65,38%)**.

Procentowy udział dzieci w 2, 6 i 10 roku życia zaszczepionych p/odrze, śwince i różyczce w latach 2018-2022

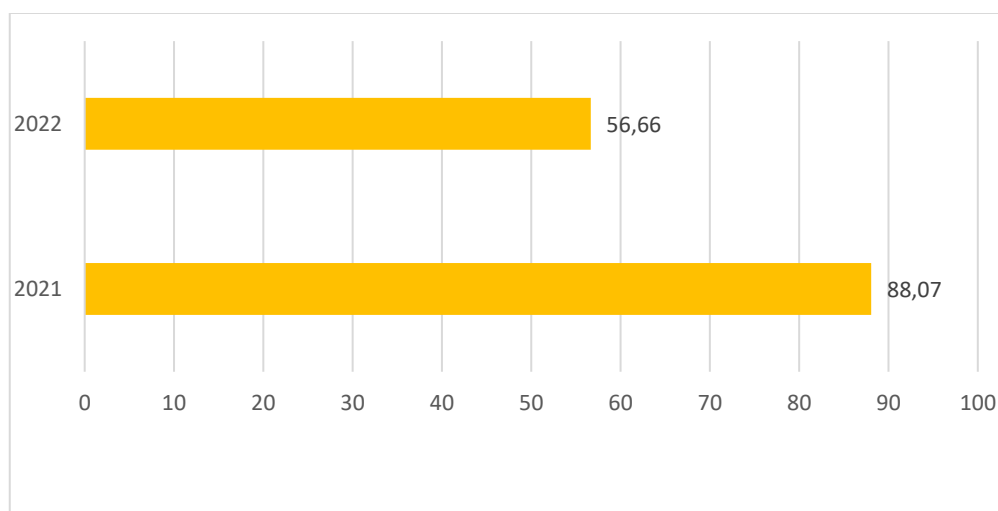
Choroby przenoszone drogą pokarmową

Wzrost zachorowań dotyczył **wirusowych zakażeń jelitowych** – **61 przypadków** (wskaźnik zapadalności – 96,26), w tym **30 przypadków** dotyczyło **dzieci do lat 2**, porównując z rokiem 2021, kiedy to zarejestrowano 41 przypadków wirusowych zakażeń jelitowych (wskaźnik zapadalności 62,27), w tym 29 dotyczyło dzieci do lat 2.

Zachorowania na biegunki, zatrucia pokarmowe i zakażenia jelitowe – ogółem w latach 2018- 2022 na terenie miasta Siemianowice Śląskie zbiorczo (liczba zachorowań)

W **44 przypadkach** wirusowe zakażenia jelitowe wywołane były przez **rotawirusy**, a w **2 przypadkach** przez **norowirusy**. W przypadku tej jednostki chorobowej dostępne jest tylko **szczepienie przeciwko rotawirusom**, które od 2021 roku jest refundowane.

Procent dzieci w 1 i 2 roku życia zaszczepionych p/rotawirusom

W roku 2022 odnotowano **14 przypadków biegunek** (wskaźnik zapadalności – 22,1), w tym 14 przypadków u dzieci do lat 2, co stanowi tendencję spadkową w stosunku do roku 2021, kiedy odnotowano 25 przypadków biegunek (wskaźnik zapadalności 38,0).

W odniesieniu do ogólnej liczby zachorowań na **bakteryjne zakażenia jelitowe** w roku 2022 odnotowano **spadek** zachorowań, tj. **46 przypadków** (wskaźnik zapadalności 72,6), w roku 2021 zanotowano 62 przypadki (wskaźnik zapadalności 94,16).

Dominujący czynnik zachorowań to *Clostridium difficile* – 46 przypadków. Zakażenia *C. difficile* dotyczą hospitalizowanych pacjentów, gdyż głównym czynnikiem ryzyka zakażenia bakterią *C. difficile* oraz wystąpienia choroby jest antybiotykoterapia.

Inwazyjne choroby wywołane przez bakterie *Neisseria meningitidis*, *Streptococcus pneumoniae*, *Haemophilus influenzae* typu b.

W roku 2021 i 2022 nie zarejestrowano żadnego przypadku choroby meningokokowej oraz *Haemophilus influenzae* typu b.

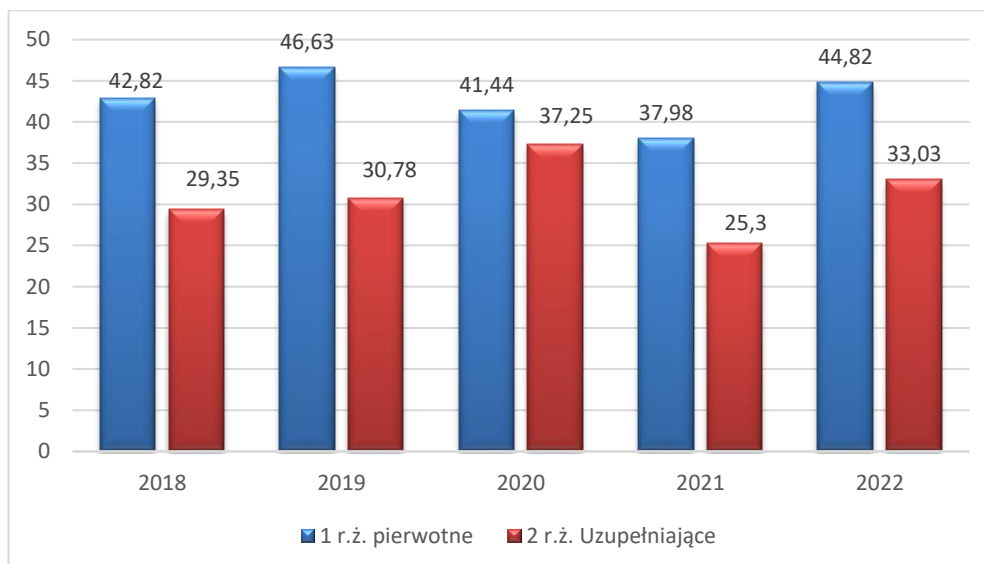
W roku 2022 odnotowano wzrost liczby przypadków **inwazyjnej choroby** wywołanej przez *Streptococcus pneumoniae* – 9 przypadków, w tym 4 przebiegające w postaci klinicznej jako posocznica, 5 przypadków w postaci zapalenia płuc.

Porównując, w tej grupie chorób w roku 2021 odnotowano tylko 4 przypadki zakażeń *Streptococcus pneumoniae*.

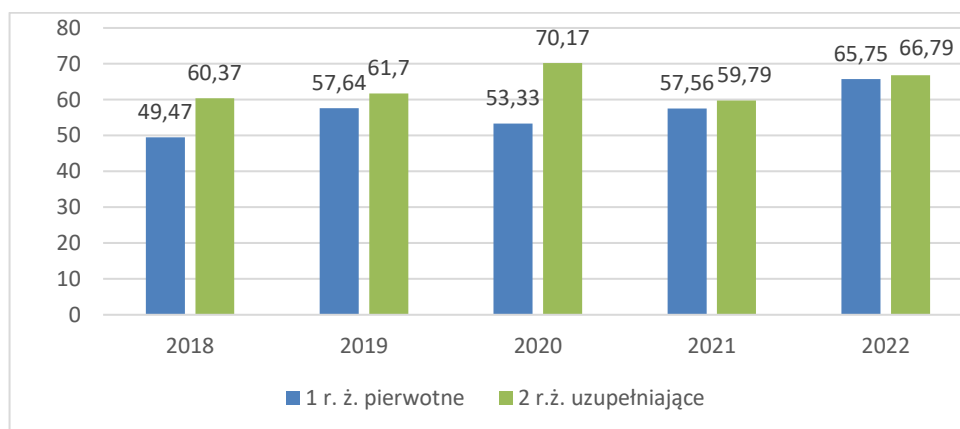
Jedyną skuteczną metodą zapobiegania w przypadku omawianych chorób jest szczepienie ochronne, o czym informowano osoby z najbliższego otoczenia, które obejmowano nadzorem epidemiologicznym w celu ewentualnego zastosowania chemioprophylaktyki.

Szczepieniami pierwotnymi p/*Haemophilus influenzae* typu b w 2022 roku objęto 44,82% populacji (212 dzieci) w 1 roku życia. W 2 roku życia szczepienie uzupełniające otrzymało 180 dzieci (33,03%).

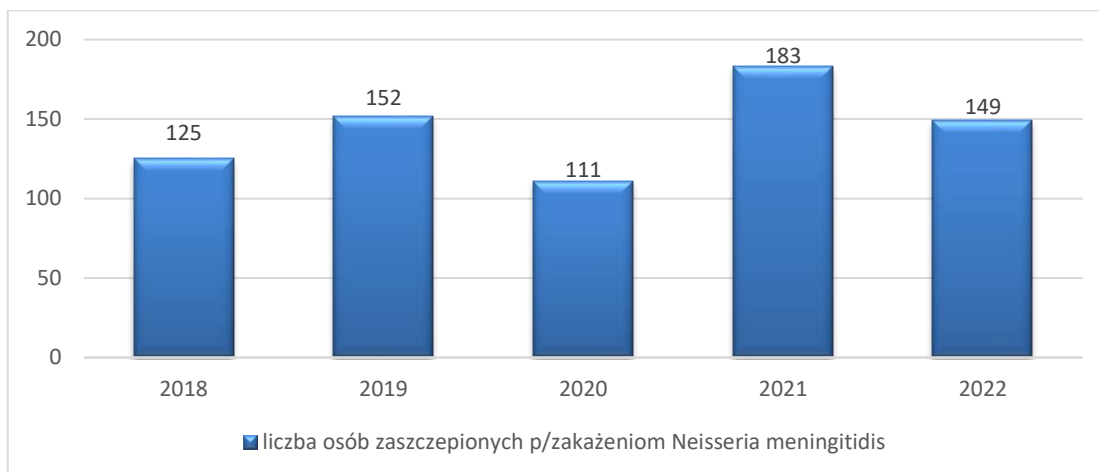
Procentowy udział dzieci w 1 i 2 roku życia zaszczepionych przeciwko Haemophilus influenzae typu b w latach 2018-2022

Szczepienia przeciwko pneumokokom są na liście szczepień obowiązkowych od 2017 roku i dotyczą dzieci urodzonych po 31 grudnia 2016 r. Szczepieniami pierwotnymi p/*Streptococcus pneumoniae* w 2022 roku objęto **65,75%** populacji (**311** dzieci) w 1 roku życia. W 2 roku życia szczepienie uzupełniające otrzymało **364** dzieci (**66,79%**).

Procentowy udział dzieci w 1 i 2 roku życia zaszczepionych przeciwko pneumokokom w latach 2018-2022

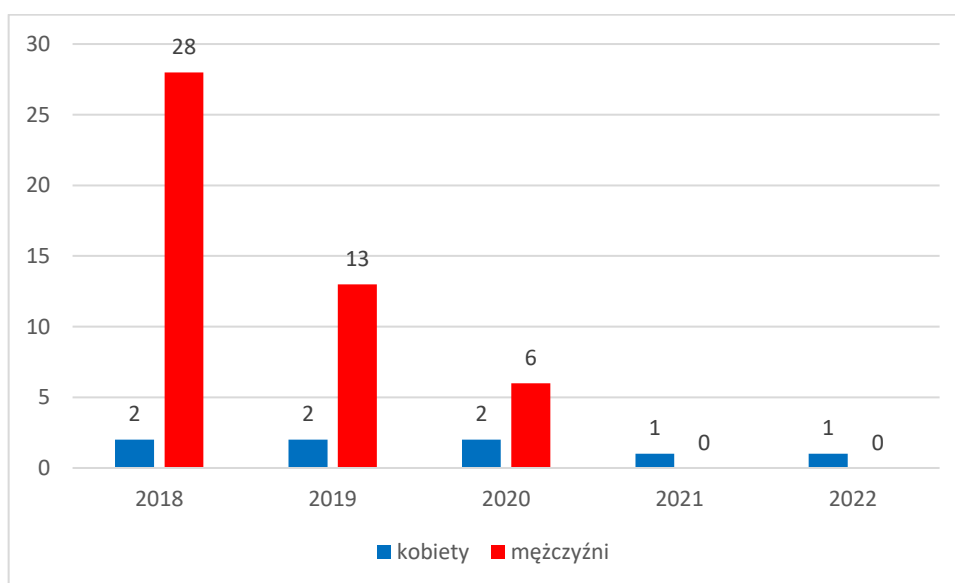
Szczepienia przeciw meningokokom są zalecane w Programie Szczepień Ochronnych, ale nie są refundowane, co oznacza, że koszt szczepionki ponosi pacjent lub rodzice. **Zaszczepiono 149 osób**, z czego 148 stanowiły dzieci i młodzież.

Liczba osób zaszczepionych p/zakażeniami Neisseria meningitidis w latach 2018 – 2022

Zatrucia środkami zastępczymi – dopalaczami

W roku 2022 w Siemianowicach Śląskich, tak jak w roku ubiegłym, zarejestrowano **1 przypadek zatrucia dopalaczami u kobiety** w wieku 15 lat, nie zarejestrowano zgonu z powodu zażycia dopalaczy.

Zgłoszone przypadki zatruc dopalaczami w latach 2018-2022 na terenie miasta Siemianowice Śląskie

Gruźlica

Osoby zakażone *Mycobacterium tuberculosis* (prątki gruźlicy) stanowią rezerwuar nowych przypadków choroby, ponieważ od 5 do 10% takich osób może w jakimś momencie swego życia, zwykle w ciągu pierwszych lat po zakażeniu, zachorować na aktywną gruźlicę.

Gruźlica pozostaje jedną z najgroźniejszych wśród chorób zakaźnych na świecie. Według szacunków WHO na świecie każdego roku 10 mln osób choruje na gruźlicę.

W 2022 roku na terenie miasta Siemianowice Śląskie rozpoznano **8 przypadków zachorowań na gruźlicę** (w tym 2 zgony), co stanowi blisko **czterokrotny wzrost** w stosunku do roku 2021, w którym zarejestrowano 2 zachorowania (w tym 2 zgony).

szczepienia info

SZCZEPIENIE PRZECIW GRUŹLICY (SZCZEPIONKA BCG)

ZMNIEJSZA

- ryzyko zachorowania na gruźlicę
- ryzyko zakażenia prątkiem gruźlicy
- chroni przed zakażeniami wywołanymi przez prątki nie gruźlicze w populacji dzieci i dorosłych

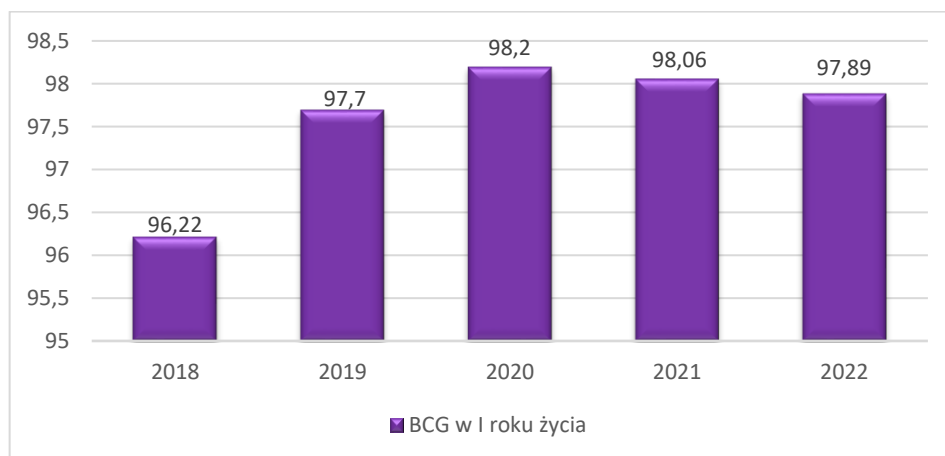
Działanie ochronne szczepienia BCG trwa nawet 40 lat...

Kiedy podajemy?

W ciągu **24 h po urodzeniu** (szczepionka BCG powinna być podana przed wypisaniem dziecka z oddziału noworodkowego).

Szczepienie przeciw gruźlicy jest szczepieniem obowiązkowym. U dzieci niezaszczepionych przy urodzeniu należy wykonać je w możliwie najwcześniejszym terminie, nie później niż do ukończenia 15 roku życia. Szczepienie BCG w pierwszych dobach życia zmniejsza ryzyko zachorowania na gruźlicę o ciężkim przebiegu u dzieci, pod postacią rozsianą, gruźliczego zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych lub zgonu w przebiegu gruźlicy.

W roku 2022 procentowy udział dzieci w pierwszym roku życia zaszczepionych przeciwko gruźlicy wyniósł **97,89%**.

Procentowy udział dzieci w 1 roku życia zaszczepionych przeciwko gruźlicy w latach 2018-2022

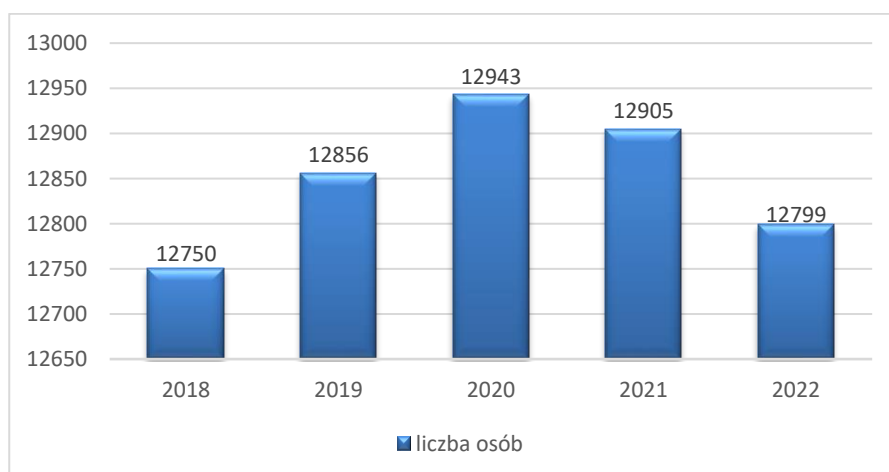
2. Szczepienia ochronne

W 2022 roku realizowano wszystkie szczepienia obowiązkowe i zalecane w ramach Programu Szczepień Ochronnych u dzieci i osób dorosłych, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa przeciwepidemicznego w czasie szczepienia.

Szczepienia obowiązkowe

Program Szczepień Ochronnych realizowany był na terenie Siemianowic Śląskich przez 13 podmiotów leczniczych w 17 gabinetach zabiegowych. U świadczeniodawców znajdowało się 13080 kart uodpornienia (stan na dzień 31 grudnia 2022 r.), w tym **12799** kart uodpornienia dzieci i młodzieży do 20 roku życia.

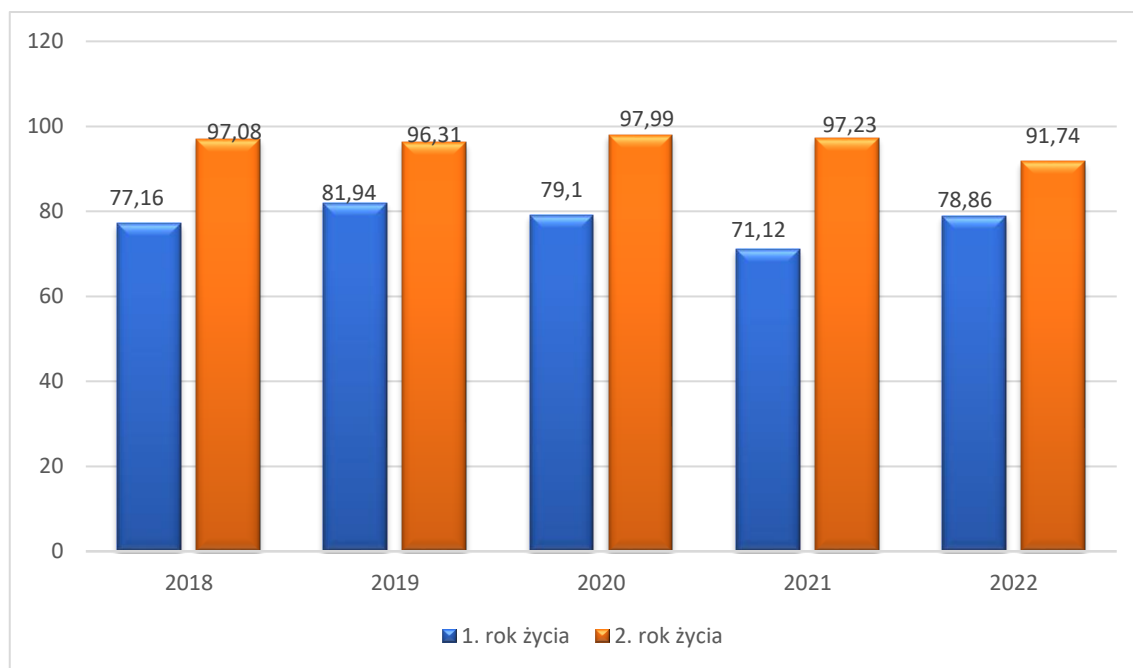

Liczba populacji 0-20 roku życia objętej Programem Szczepień Ochronnych w latach 2018-2022

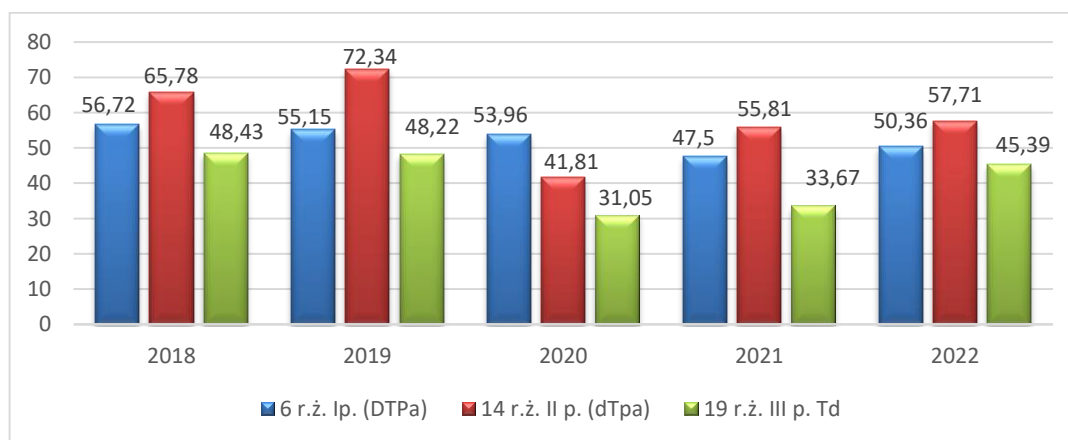
W nawiązaniu do rekomendacji konsultantów krajowych w dziedzinie neonatologii i pediatrii, szczepienia przeciw gruźlicy (BCG) realizowano przed wypisaniem dziecka z oddziału noworodkowego.

Szczepienie przeciw WZW typu B było obowiązkowe dla wszystkich niemowląt oraz zalecane dla osób dorosłych z grup ryzyka. Trzydawkowy schemat szczepień (0-1-6 miesięcy) zabezpieczający przed WZW typu B obowiązywał przy podawaniu szczepionek monowalentnych. Szczepionki wysokoskojarzone 6 w 1 (przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis, Hib, WZW B) w jednym wkluciu często stosowane są w programach szczepień małych dzieci i w całości finansowane przez rodziców.

Dzieciom z niską masą urodzeniową stosowano 4-dawkowy schemat szczepienia (0-1-2-12 miesięcy).

Procentowy udział dzieci w 1 i 2 roku życia zaszczepionych p/WZW B w latach 2018-2022

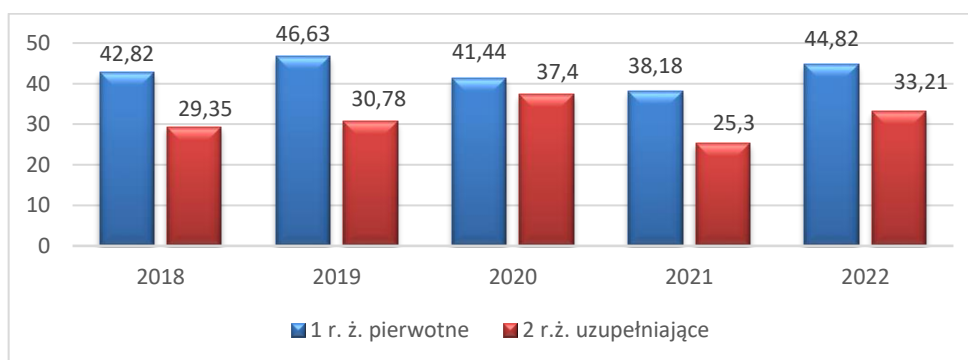

Procentowy udział w 6, 14 i 19 roku życia zaszczepionych p/błonicy, tężcowi i krztuścowi w latach 2018-2022

Szczepionka przeciw krztuścowi należy do szczepień obowiązkowych dla dzieci i nastolatków. Ponieważ z upływem czasu obserwujemy obniżenie odpowiedzi odpornościowej, schemat szczepienia obejmuje podawanie kolejnych dawek szczepionki DTP lub DTaP dzieciom w 2., 3.-4., 5., 16.-18. miesiącu życia oraz szczepionki DTaP w 6. roku życia. Szczepionka dTap (z obniżoną zawartością antygenów krztuśca) podawana jest jako obowiązkowa nastolatkom w 14. roku życia. W celu utrzymania odporności przeciw krztuścowi zalecane jest również szczepienie przypominające w 19. roku życia oraz dla osób dorosłych co 10 lat.

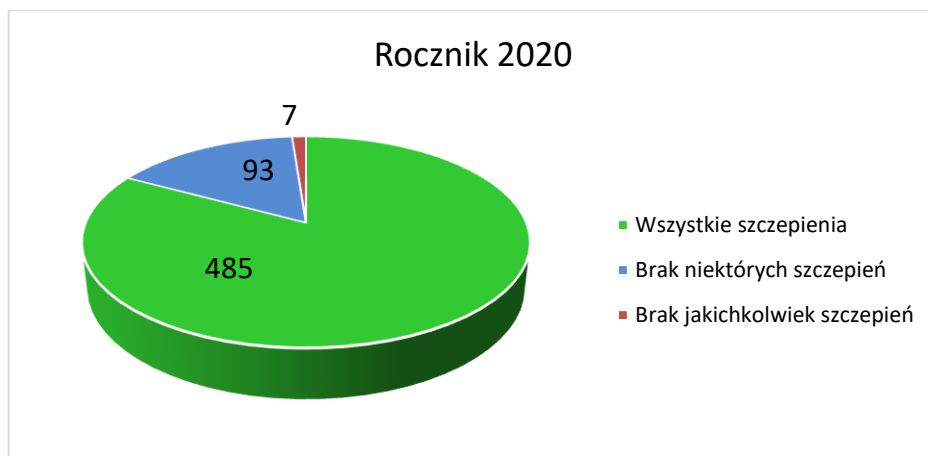
Szczepieniami pierwotnymi p/błonicy, tężcowi i krztuścowi w 2022 roku objęto 44,82% populacji (212 dzieci) w 1 roku życia. W 2 roku życia szczepienie IV dawką uzupełniającą otrzymało 181 dzieci (33,21%). Ogółem liczba zaszczepionych dzieci w drugim roku życia wyniosła 95,23% populacji.

W analizowanym roku szczepieniami **p/poliomyelitis** (szczepienia pierwotne) objęto tę samą liczbę populacji (**44,82%** w 1 roku życia), szczepienie uzupełniające wykonano u **181** dzieci w drugim roku życia (**33,21%,**).

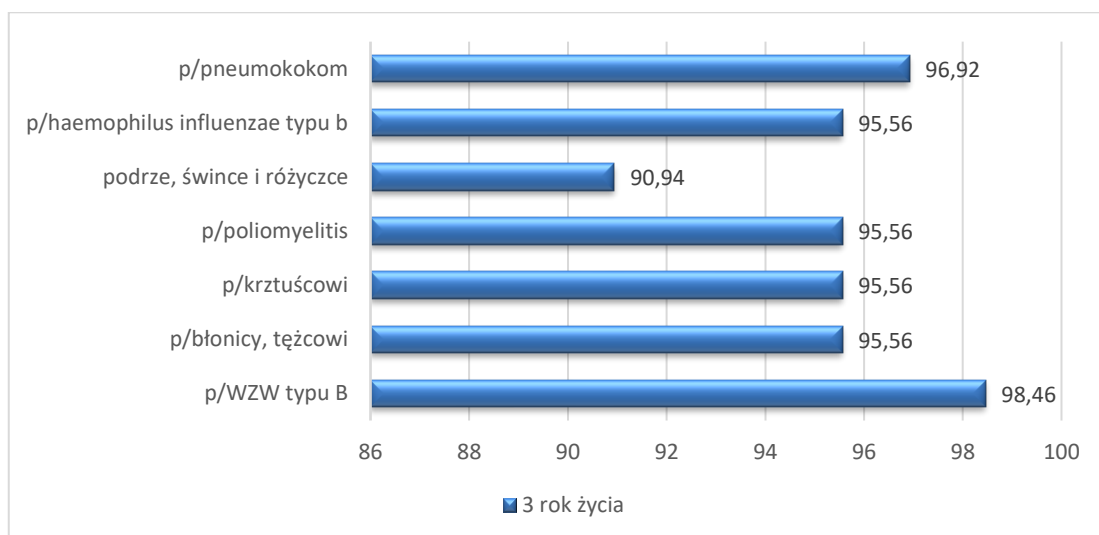

Procentowy udział dzieci w 1 i 2 roku życia zaszczepionych p/błonicy, tężcowi i krztuścowi w latach 2018-2022

Zestawienie wszystkich obowiązkowych szczepień wykonanych w ramach Programu Szczepień Ochronnych w 3 roku życia, to tzw. zamknięcie szczepień podstawowych. Świadczeniodawcy z Siemianowic Śląskich w bieżącym roku sprawozdawczym wykazali, że **529** dzieci (**81,38%**) z rocznika 2020 otrzymało wszystkie dawki szczepionek wymaganych w tym wieku, **113** dzieci (**17,38%**) nie otrzymało wszystkich koniecznych dawek szczepionek wymaganych w swoim wieku i aż 8 dzieci (**1,23%**) nie realizuje żadnych obowiązkowych szczepień ochronnych.

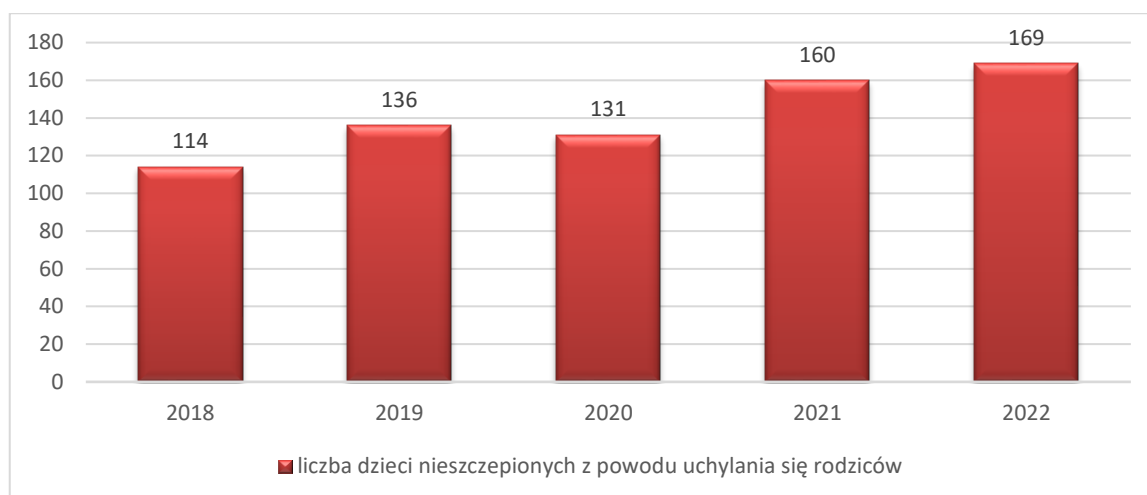
Na poniższym wykresie można zaobserwować, iż z wyjątkiem szczepień p/odrze, śwince i różyczce, wszystkie obowiązkowe szczepienia ochronne wykonane są na poziomie ponad 95,50%.

Uchylający się od szczepień obowiązkowych

Szczepienia ochronne odgrywają istotną rolę w ochronie zdrowia publicznego, a warunkiem uzyskania odporności populacyjnej jest wysoki odsetek osób zaszczepionych tj. ok. 95%. W 2022 roku świadczeniodawcy z Siemianowic Śląskich zgłosili do PSSE w Katowicach **169** dzieci, których rodzice odmawiają wykonania obowiązkowych szczepień ochronnych (niektórych szczepień lub wszystkich).

W czasie ostatnich 5 lat liczba uchyleń od szczepień obowiązkowych zwiększa się systematycznie, od 114 w 2018 roku do 169 w 2022 roku (dzieci i młodzież do 19 roku życia podlegające szczepieniom wg obowiązkowego Programu Szczepień Ochronnych).

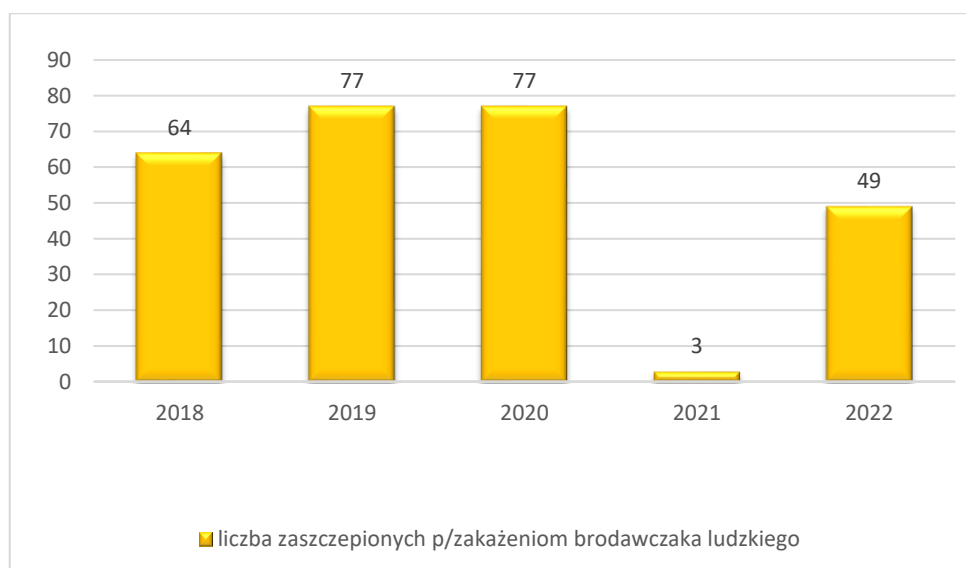

Liczba dzieci niezaszczepionych dzieci w latach 2018-2022 na terenie miasta Siemianowice Śląskie

Szczepienia zalecane

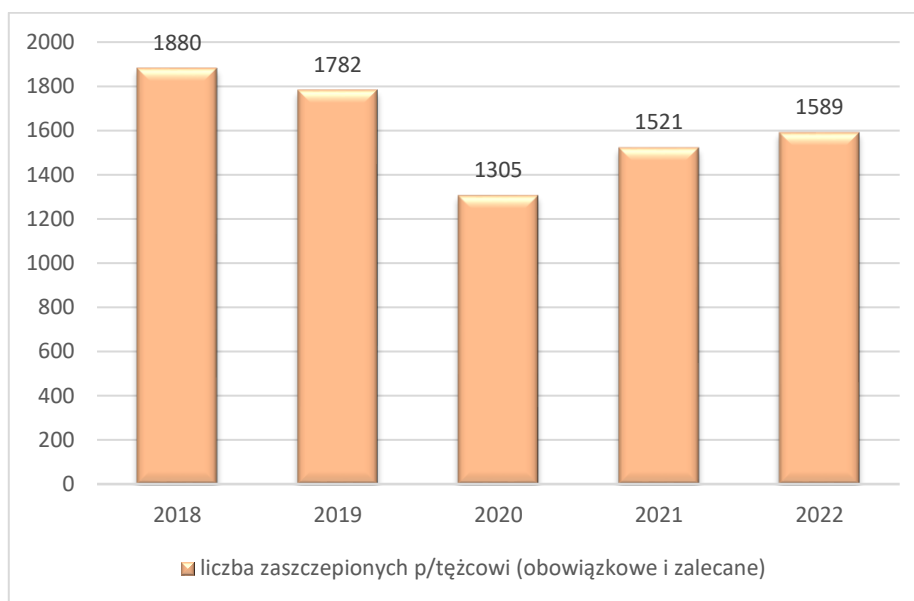
Szczepienia przeciwko zakażeniom wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV, *Human papillomavirus*) chronią organizm przed infekcją wirusem. O szczepionce przeciwko wirusowi HPV częściej mówi się w kontekście kobiet. Wirus brodawczaka ludzkiego kojarzony jest głównie z rakiem szyjki macicy. Należy jednak pamiętać, że mężczyźni także mogą być nosicielami wirusa, a także sami mogą zachorować na nowotwór. Wirus HPV u mężczyzn odpowiedzialny jest za raka odbytu, prącia i krtani. Dlatego szczepieniem powinny być poddane zarówno dziewczynki, jak i chłopcy.

W 2022 roku w Siemianowicach Śląskich **zaszczepiono 49 osób**.

Liczba zaszczepionych osób p/zakażeniami brodawczakiem ludzkim

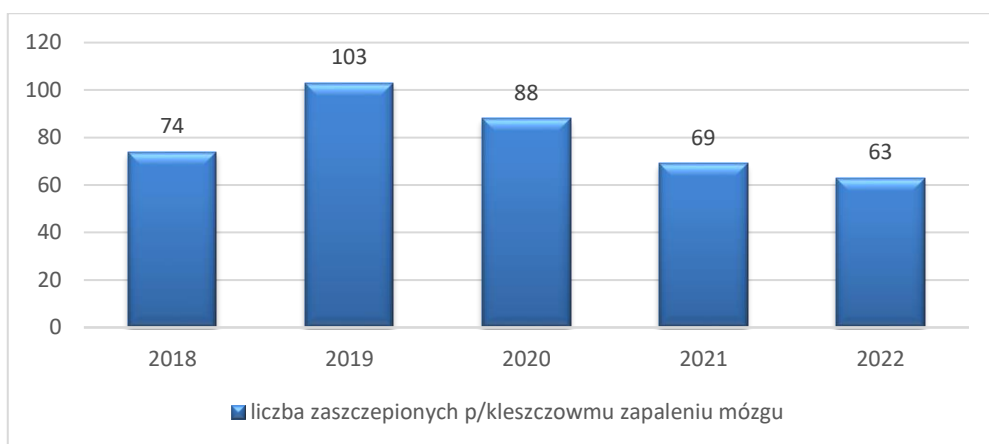
Tężec jest chorobą układu nerwowego, spowodowaną działaniem toksyny tężcowej (neurotoksyny) wytwarzanej przez laseczki tężca (*Clostridium tetani*). Odporność przeciw tężcowi zmniejsza się z upływem czasu, dlatego osobom dorosłym zalecane są dawki przypominające szczepionki co 10 lat. Poniższy wykres przedstawia osoby zaszczepione w postępowaniu poekspozycyjnym (np. po zranieniu), jak również osoby dorosłe zaszczepione profilaktycznie dawkami przypominającymi.

Liczba zaszczepionych osób p/tężcowi (obowiązkowe i zalecane) w latach 2018 – 2022 na terenie miasta Siemianowice Śląskie

Kleszczowe zapalenie mózgu to ostra choroba wirusowa, która często wiąże się z powikłaniami neurologicznymi. Źródłem infekcji może być ukąszenie przez zakażonego kleszcza, poprzez spożycie niepasteryzowanego mleka zakażonego zwierzęcia lub znacznie rzadziej poprzez transfuzję krwi lub przeszczep narządu od osoby w fazie wirerii.

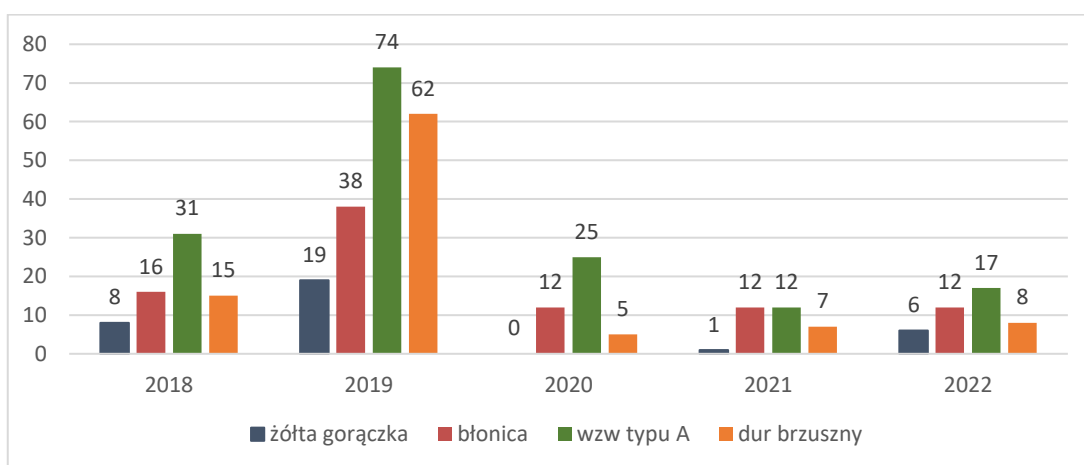
Szczepienie jest obecnie jedynym skutecznym sposobem uchronienia się przed tą ciężką chorobą i jej powikłaniami. Żeby utrzymać ochronę przed zakażeniem konieczne jest przyjęcie 3 dawek szczepienia pierwotnego oraz dawkę przypominającą co 3-5 lat.

Liczba zaszczepionych osób p/kleszczowemu zapaleniu mózgu w latach 2018-2022 na terenie miasta Siemianowice Śląskie

Zgodnie z wytycznymi WHO w międzynarodowym ruchu podróżnych corocznie realizowane są **szczepienia ochronne przeciw chorobom zakaźnym, m.in. p/żółtej gorączce WZW typu A, p/błonicy, p/durowi brzuszemu.**

Żółta febra to tropikalna choroba transmitowana przez komary, które są szczególnie aktywne w określonych sezonach. Szczepienie na żółtą gorączkę pozwala zapobiegać najpoważniejszym powikłaniom choroby, takimi jak m.in. uszkodzenie narządów czy krwotok wewnętrzny. Za immunizacją przemawia dodatkowo wymóg posiadania w niektórych krajach tzw. żółtej książeczki szczepień. W Siemianowicach Śląskich działa Poradnia Medycyny Podróży w Centrum Medycznym FAMILIA przy ul. Bańgowskiej 70.

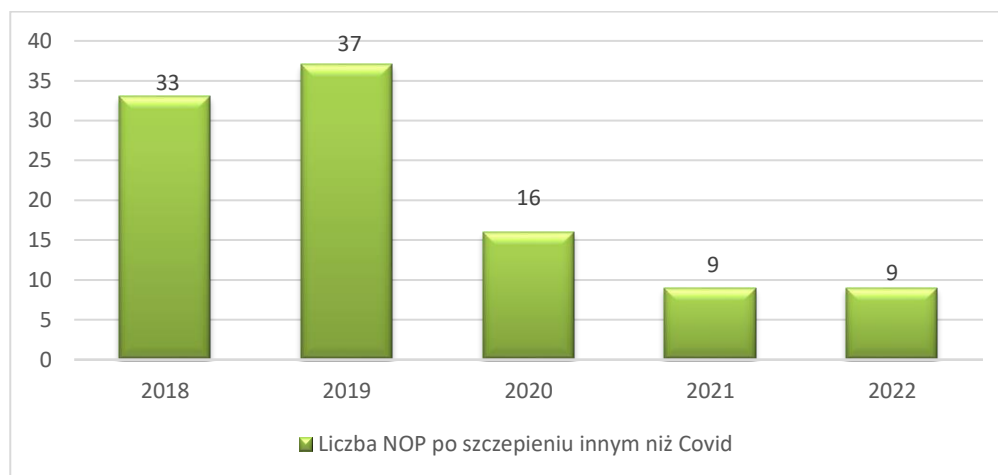
Liczba zaszczepionych osób przeciwko wybranym chorobom zakaźnym w latach 2018 – 2022 na terenie miasta Siemianowice Śląskie

3. Niepożądane Odczyny Poszczepienne

Niepożądany Odczyn Poszczepienny (NOP) to każde zaburzenie stanu zdrowia związane ze szczepieniem, które wystąpiło w okresie 4 tygodni po podaniu szczepionki. Wyjątek stanowią

NOP po szczepieniu przeciw gruźlicy, w których kryterium czasowe jest dłuższe. Odczyny mogą mieć łagodną, poważną lub ciężką postać.

W 2022 roku zgłoszono z terenu miasta Siemianowice Śląskie ogółem **9 przypadków NOP** (wyłącznie po szczepieniach innym niż p/COVID-19). Wszystkie zgłoszone odczyny dotyczyły dzieci i miały charakter łagodny.

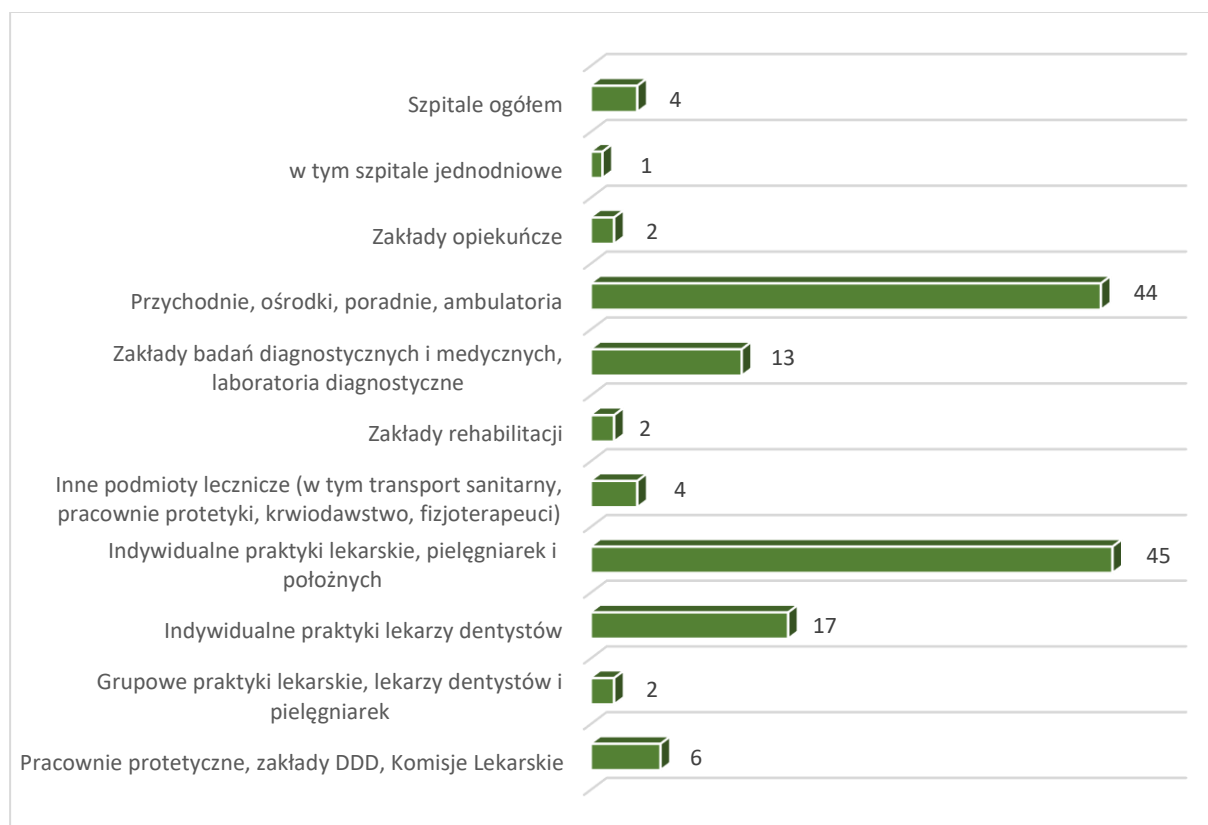

*Liczba zgłoszonych NOP po szczepieniu innym niż p/COVID-19 w latach 2018- 2022
na terenie miasta Siemianowice Śląskie*

II. Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą

W roku 2022 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Katowicach na terenie miasta Siemianowice Śląskie nadzorował **139 podmiotów leczniczych**, w których **przeprowadzono 39 kontroli sanitarnych**, **nieprawidłowości** stwierdzono w **8 podmiotach**.

Wobec powyższego PPIS w Katowicach **wydał zalecenia pokontrolne** oraz **nałożył 2 grzywny w drodze mandatu karnego**.

Liczba nadzorowanych podmiotów leczniczych w poszczególnych grupach

1. Ocena stanu sanitarnego podmiotów wykonujących działalność leczniczą

Szpital i inne obiekty udzielające całodobowych świadczeń zdrowotnych

W ewidencji PPIS w Katowicach figurują **4 szpitale**, w tym **1 szpital jednodniowy** oraz **2 zakłady opiekuńczo-lecznicze**.

Zrealizowano **3 kontrole** sanitarne w **2 szpitalach** i **nie stwierdzono nieprawidłowości**.

Nadal do wykonania pozostają zarządzenia **1 decyzji** wydanej przez PPIS w Katowicach w roku 2019 na rzecz **Centrum Leczenia Oparzeń im. dr Stanisława Sakiela w Siemianowicach Śląskich** i dotyczą one zapewnienia ustępu przy służbie między strefą czystą i brudną oraz urządzenia do dezynfekcji wózków i pojemników służących do transportu materiałów do sterylizacji. Strona we wniosku o zmianę terminu wykonania zarządzeń decyzji informowała, iż

przesunięcie terminu związane jest ze znaczącym wzrostem cen oraz uwarunkowaniami organizacyjnymi związanymi z przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.

Ogniska epidemiczne w szpitalach

W 2022 roku odnotowano **7 ognisk epidemicznych w 3 szpitalach** i jest to mniejsza liczba ognisk niż w roku ubiegłym, kiedy to odnotowano 11 ognisk w 2 szpitalach.

Zgłoszono **4** ogniska wywołane **wirusem SARS-CoV-2**, co stanowiło 57% wszystkich ognisk. Pozostałe **3** ogniska epidemiczne wywołane były czynnikami etiologicznymi bakteryjnymi *Clostridioides difficile* i *Klebsiella pneumoniae*. Zakażeniu w ogniskach epidemicznych uległy ogółem **74 osoby**, w tym 64 pacjentów i 10 osób spośród personelu. Wszystkim osobom zarejestrowanym w ogniskach epidemicznych przeprowadzono badania laboratoryjne.

W przypadku każdego ogniska epidemicznego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Katowicach przeprowadzał dochodzenie epidemiologiczne i prowadził aktywny nadzór epidemiologiczny do czasu wygaszenia ogniska.

Podmioty lecznicze udzielające ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych oraz praktyki zawodowe

W 2022 roku PPIS w Katowicach nadzorował **63 podmioty** świadczące usługi **ambulatoryjne** (przychodnie, laboratoria diagnostyczne, zakłady rehabilitacji, transport sanitarny) oraz **70 praktyk zawodowych**, w których przeprowadzono łącznie **36 kontroli**.

Nieprawidłowości stwierdzono w **8 obiektach ambulatoryjnych**, które dotyczyły niewłaściwej realizacji procedury:

- postępowania z odpadami medycznymi tj.:
- brak oznakowań na workach, pojemnikach z odpadami medycznymi,
- brak dozownika ze środkiem do dezynfekcji rąk, podajnika z rękawiczkami jednorazowymi oraz pojemnika na zużyte rękawiczki jednorazowe w sąsiedztwie przenośnego urządzenia chłodniczego na odpady medyczne,
- brak pojemnika do transportu wewnętrznego odpadów medycznych.

Ponadto stwierdzono brak opracowanych lub nieprawidłową realizację i opracowanie procedur medycznych m.in: mycia i dezynfekcji rąk, dekontaminacji wyrobów medycznych, dekontaminacji powierzchni pomieszczeń i urządzeń, postępowania z preparatami szczepionkowymi oraz nieterminowe przeprowadzanie kontroli wewnętrznych.

Wobec powyższego PPIS w Katowicach wydawał **zalecenia pokontrolne** mające na celu przywrócenie właściwego stanu sanitarno-higienicznego, a w **2 obiektach** osobę odpowiedzialną ukarano **grzywną w drodze mandatu karnego**.

2. Podmioty lecznicze jako zakłady pracy

W roku 2022 prowadzono również nadzór nad podmiotami leczniczymi w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących ogólnych wymogów bezpieczeństwa i higieny pracy, stosowania substancji stwarzających zagrożenie i ich mieszanin, czynników rakotwórczych i szkodliwych czynników biologicznych w środowisku pracy.

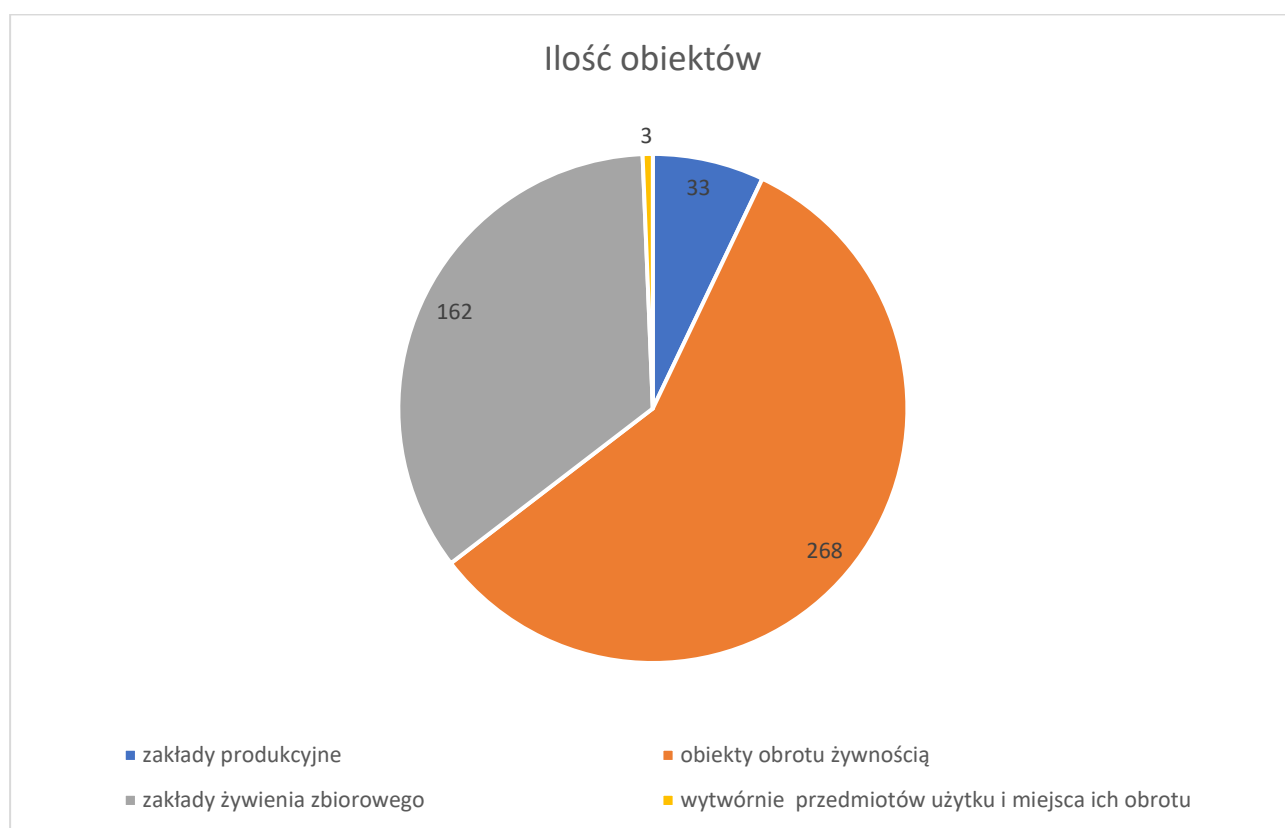
Na 2 skontrolowane w tym zakresie **przychodnie, nieprawidłowości** stwierdzono w 1, tj. w NZOZ Diagno-Med w zakresie m.in. nieprawidłowo sporządzonej oceny ryzyka zawodowego, braku rejestru prac oraz rejestru pracowników narażonych na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy, szkoleń pracowników w zakresie: ryzyka dla zdrowia, jakie wynika z oceny narażenia na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym. PPIS w Katowicach wydał **decyzję administracyjną**.

III. Stan sanitarny zakładów branży spożywczej, jakość zdrowotna żywności

PPIS w Katowicach w 2022 roku prowadził nadzór w zakresie urzędowej kontroli żywności, sprawdzając przedsiębiorców pod względem zapewnienia przez nich bezpieczeństwa procesu produkcji i wprowadzania do obrotu żywności.

Działania kontrolne prowadzono w zakładach produkcji żywności, obiektach obrotu żywnością, żywienia zbiorowego oraz w wytwórniach i miejscach obrotu materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością.

W **466 obiektach** znajdujących się w ewidencji PPIS w Katowicach przeprowadzono **344 kontrole** sanitarne.

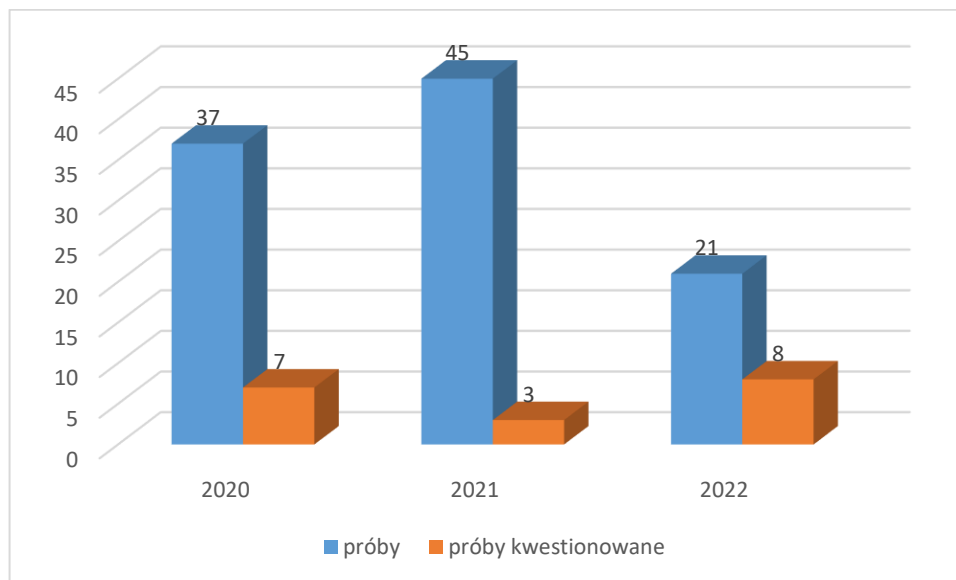
Obiekty objęte nadzorem PPIS w Katowicach

W wyniku podjętych działań PPIS w Katowicach wydał **7 decyzji** nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień, w tym **1 decyzję nakazującą wycofanie środków spożywczych** z obrotu handlowego. Winnych zaniedbań ukarano **6** grzywnami w drodze **mandatów karnych** na łączną kwotę 1 200,00 zł, a pozostałe nieprawidłowości zostały usunięte w drodze realizacji zaleceń pokontrolnych.

1. Jakość zdrowotna środków spożywczych, przedmiotów do kontaktu z żywnością, kosmetyków oraz suplementów diety

Badania prób żywności

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego **pobrano do badań laboratoryjnych 21 prób** żywności oraz przedmiotów do kontaktu z żywnością.

Porównanie ilości próbek żywności i przedmiotów użytku pobranych i kwestionowanych w latach 2020-2022.

W roku 2022 **zakwestionowano 8 prób:**

- 1 próbę żołądków z indyka oraz 1 próbę żołądków z kurczaka świeżego za parametry mikrobiologiczne, tj. wykrycie *Campylobacter jejuni* w 10 g
- 6 prób wytrzepek z koszyczków oraz zmiotek za obecność licznych żywych larw szkodników zbożowo-mącznych oraz pozostałości po szkodnikach.

Procent prób kwestionowanych zwiększył się w roku 2022 i wyniósł **38,1 %** w porównaniu z rokiem 2021, gdzie kwestionowano 3 próby, tj. 6,7 % liczby zbadanych prób, oraz z rokiem 2020 gdzie kwestionowano 7 prób czyli 18,9 % liczby prób zbadanych.

Próby pobierano w kierunku:

- zanieczyszczeń mikrobiologicznych - 4 próby;
- obecności furanu -2 próby;
- zawartości formaldehydu - 2 próby;
- napromieniania żywności - 2 próby;
- obecności zanieczyszczeń biologicznych w piekarni – 10 prób sanitarnych w tym 6 prób kwestionowano;
- zanieczyszczeń biologicznych - 1 próba.

W 2022 roku w zakresie **oceny znakowania** oceniono **3 próby** środków spożywczych. **Nie stwierdzono prób kwestionowanych.**

Import

W 2022 r. pobrano do badań 1 próbę żywności z importu. Próbę przebadano w kierunku napromieniania żywności. **Nie kwestionowano próby.**

2. Powiadomienia typu RASFF

System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach (RASFF) to system przekazywania informacji między urzędami ds. kontroli żywności, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. W przypadku zidentyfikowania jakiegokolwiek zagrożenia zdrowia konsumentów umożliwiają one sprawne i szybkie przekazywanie informacji, które są oceniane i jeżeli istnieje zagrożenie zdrowia konsumentów podejmowane są działania określone procedurami.

W 2022 roku otrzymano **80 powiadomień alarmowych**, informacyjnych i NEWS oraz **6 powiadomień o niezgodności** w ramach systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych RASFF.

Przyczynami, dla których dany produkt został zgłoszony do systemu RASFF, było m.in.:

- stwierdzenie zawartości niedozwolonych substancji w suplementach diety oraz w materiałach i wyrobach przeznaczonych do kontaktu z żywnością;
- przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydów;
- przekroczenie parametrów mikrobiologicznych;
- obecność zanieczyszczeń fizycznych;
- migracja metali i pierwszorzędowych amin aromatycznych z materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

W obiektach monitorowano proces wycofywania tych produktów z obrotu handlowego.

W 2022 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Katowicach zgłosił **do Systemu RASFF 4 produkty**:

- bezglutenowy pasztet z królika – ze względu na stwierdzenie obecności glutenu;
- filet z kurczaka – ze względu na zanieczyszczenie mikrobiologiczne;
- szpinak świeży – ze względu na stwierdzenie obecności pozostałości pestycydów;
- kapusta pekińska – ze względu na stwierdzenie obecności pozostałości pestycydów.

3. Zakłady produkcyjne

W ewidencji PPIS w Katowicach w minionym roku figurowały **33 zakłady** produkcyjne:

- 2 wytwórnie lodów,
- 2 automaty do lodów,
- 12 piekarni,
- 6 ciastkarni,
- 1 przetwórnia owocowo-warzywna i grzybowa,
- 1 browar,
- 1 wytwórnia wyrobów cukierniczych,
- 2 producentów pierwotnych i dostawców bezpośredni,
- 2 producentów żywności w warunkach domowych,
- 4 inne wytwórnie żywności.

W roku 2022 w obiektach tej grupy przeprowadzono **25 kontroli** sanitarnych. W **4** przypadkach PPIS w Katowicach wydał **decyzje zarządzające**, w tym w 2 przypadkach nakazujące właścicielom zakładów przywrócenie właściwego stanu sanitarno-technicznego w obiektach oraz w 2 przypadkach zarządzające przeprowadzenie skutecznej dezynsekcji w pomieszczeniach produkcyjnych.

W obiektach tych **pobrano 10 prób**, które przebadano na obecność szkodników zbożowo – mącznych oraz ich pozostałości. **Kwestionowano 6 prób** wytrzepek z koszyczków oraz zmiotek z uwagi na zanieczyszczenia w postaci licznych żywych larw szkodników zbożowo- mącznych oraz pozostałości po szkodnikach.

4. Obiekty obrotu żywnością

PPIS w Katowicach w 2022 r. nadzorował **268** obiektów obrotu żywnością w tym:

- 182 sklepy spożywcze, w tym 3 supermarkety,
- 5 magazynów hurtowych,
- 25 kiosków spożywczych,
- 7 środków transportu,
- 17 obiektów ruchomych i tymczasowych,
- 21 innych obiektów obrotu żywnością,
- 11 aptek.

W tej grupie obiektów przeprowadzono **246 kontroli** sanitarnych, w wyniku których PPIS w Katowicach za stwierdzone usterki sanitarne nałożył **4 grzywny w drodze mandatów karnych**. Najczęściej stwierdzanymi uchybieniami były:

- brak segregacji środków spożywczych w urządzeniach chłodniczych,
- nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń, urządzeń oraz sprzętu.

W obiektach obrotu żywnością pobrano do badań laboratoryjnych **11 prób żywności** z czego **zakwestionowano 2 próby**. Przyczyną kwestionowania była obecność zanieczyszczeń mikrobiologicznych, tj. wykrycie *Campylobacter jejuni* w 10 g w 1 próbie żołądków z indyka oraz 1 próbie żołądków z kurczaka świeżego.

Super- i hipermarkety oraz sklepy należące do sieci: „Żabka”, „Biedronka”, „Lidl”, „Aldi”, „Stokrotka”

W minionym roku PPIS w Katowicach nadzorował na terenie miasta **1 hipermarket Kaufland** oraz **2 supermarkety**, tj. **Auchan** i **Carrefour**. W ww. obiektach przeprowadzono łącznie **6 kontroli** sanitarnych. **Nie stwierdzono nieprawidłowości**.

Ponadto, na terenie miasta znajdowały się następujące sklepy sieciowe:

- **9 sklepów** sieci **Żabka**,
- **8 sklepów** sieci **Biedronka**,
- **3 sklepy** sieci **Lidl**,
- **1 sklep** sieci **Aldi**,
- **1 sklep** sieci **Stokrotka**.

W **sklepach** należących do sieci „**Żabka**”, przeprowadzono łącznie **8 kontroli** sanitarnych. Stan sanitarno-higieniczny w tych obiektach **nie budził zastrzeżeń**.

W **sklepach** należących do sieci „**Biedronka**” przeprowadzono łącznie **9 kontroli** sanitarnych. W **1** przypadku wydano **decyzję** nakazującą wycofanie środków spożywczych z obrotu handlowego, a na osobę odpowiedzialną **nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego**.

W pozostałych obiektach nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarno-higienicznych.

W **sklepach** należących do sieci „**Lidl**”, „**Aldi**”, „**Stokrotka**” łącznie przeprowadzono **6 kontroli** sanitarnych. W sklepie należącym do sieci **Stokrotka**, za nieprawidłowy sanitarno-higieniczny w obiekcie oraz w jego otoczeniu, osoby odpowiedzialne ukarano **2 grzywnami w drodze mandatów karnych**.

Targowiska

Na terenie miasta funkcjonują **2 targowiska** miejskie, tj. przy ul. Dąbrowskiego oraz ul. 11 Listopada, gdzie prowadzona jest sprzedaż detaliczna środków spożywczych, warzyw i owoców oraz mięsa i wyrobów wędliniarskich w **19 kioskach**. W roku 2022 **przeprowadzono 6 kontroli**, stan sanitarno-higienicznych **nie budził zastrzeżeń**. Na terenie targowiska zapewniony jest dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody oraz wydzielonego WC dla zatrudnionych osób.

Obiekty ruchome i tymczasowe

W ewidencji PPIS w Katowicach w 2022 roku figurowało **17 ruchomych i tymczasowych punktów sprzedaży**.

W roku 2022 **nie stwierdzono** w tej grupie **nieprawidłowości** sanitarno-higienicznych.

5. Zakłady żywienia zbiorowego

Na terenie miasta w 2022 roku działały **162 obiekty żywienia zbiorowego, w tym:**

- 41 restauracji,
- 61 punktów małej gastronomii oraz zakładów tymczasowych i ruchomych,
- 3 stołówki pracownicze,
- 1 bufet przy zakładzie pracy,
- 4 bloki żywieniowe w domach opieki społecznej,
- 4 bloki żywienia w szpitalach,
- 12 stołówek szkolnych, w tym 3 z żywieniem w systemie cateringowym,
- 5 żłobków, w tym 3 w systemie cateringowym,
- 25 kuchni w przedszkolach, w tym 8 z żywieniem w systemie cateringowym,
- 6 innych zakładów żywienia.

Przeprowadzono w nich łącznie **73 kontrole**, w trakcie których nałożono **2 grzywny w drodze mandatów karnych** (dot. restauracji i baru) Ponadto PPIS w Katowicach wydał **1 decyzję** zarządzającą przywrócenie właściwego stanu sanitarno- technicznego (dot. restauracji).

W obiektach tej grupy najczęściej stwierdzano nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny i sanitarno-techniczny.

Żywnienie w placówkach oświatowo-wychowawczych

W ewidencji PPIS w Katowicach figurowało **9 stołówek w szkołach**, w których przygotowuje się posiłki na miejscu oraz **3 stołówki szkolne** działające w oparciu o catering. Ogółem przeprowadzono w nich **4 kontrole**. Stan sanitarny obiektów **nie budził zastrzeżeń**.

PPIS w Katowicach nadzorował **25 kuchni przedszkolnych**, w tym 8 działających w oparciu o catering. Przeprowadzono w nich **2 kontrole** sanitarne, stan sanitarny **nie budził zastrzeżeń**.

W działających **5 żłobkach**, w tym 3 działających w oparciu o catering przeprowadzono **1 kontrolę** sanitarną. Stan sanitarny skontrolowanego obiektu **nie budził zastrzeżeń**.

Żywnienie w podmiotach leczniczych

W roku 2022 kontrolowano **3 placówki**, do których posiłki dla pacjentów dostarczane są przez firmy cateringowe. Stan sanitarno-higieniczny obiektów **nie budził zastrzeżeń**.

7. Środki transportu żywności

Nadzorowi PPIS w Katowicach podlegają również środki transportujące żywność. W roku 2022 w ewidencji znajdowało się **7 środków transportu**, których stan **nie budził zastrzeżeń**.

IV. Jakość wody

1. Badania jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

W 2022 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Katowicach w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. kontynuował **nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi**. Badania jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi były wykonywane na terenie miasta Siemianowice Śląskie w **9 stałych punktach monitoringowych** wyznaczonych przez Wodociągi Siemianowickie Aqua-Sprint Sp. z o.o. (na sieci dystrybucyjnej) oraz w 5 stałych punktach monitoringowych wyznaczonych przez Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. (na „studniach” wodomierzowych/zakupowych).

Liczba raportowanych próbek wody pobranych na terenie miasta Siemianowice Śląskie przez Wodociągi Siemianowickie Aqua-Sprint Sp. z o.o. i Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. w ramach prowadzenia wewnętrznej kontroli jakości wody wynosiła łącznie w 2022 roku:

- 95 próbek do badań fizykochemicznych,
- 95 próbek do badań bakteriologicznych.

Dodatkowo w ramach urzędowej kontroli jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi prowadzonej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Katowicach w 2022 roku pobrano:

- 25 próbek do badań fizykochemicznych,
- 24 próbki do badań bakteriologicznych.

Po podsumowaniu wszystkich wyników badań wody wykonanych w 2022 roku stwierdzono, że w zakresie badanych parametrów grupy A i grupy B **woda na terenie miasta Siemianowice Śląskie spełniała wymagania określone dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi** w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. i **była przydatna do spożycia przez ludzi**.

2. Badania jakości wody ciepłej w kierunku bakterii *Legionella* sp.

W 2022 roku badania wody ciepłej w kierunku bakterii *Legionella* sp. wykonano w **5 obiektach**, tj. domach seniora (2 obiekty) oraz szpitalach (3 obiekty). W ww. obiektach pobrano łącznie **23 próbki wody ciepłej** do badań laboratoryjnych. Obecność bakterii *Legionella* sp. w liczbie przekraczającej wartość dopuszczalną określoną w przepisach prawnych stwierdzono w **3 próbkach** (w 2021 nie stwierdzono przekroczeń). W związku z przekroczeniami parametrów PPIS w Katowicach wydał **1 decyzję administracyjną** (w 2021 – nie wydano) nakazującą

doprowadzenie jakości wody ciepłej do odpowiednich wymagań. Decyzja dotyczyła: Domu Pomocy Społecznej Zgromadzenia Sióstr Boromeuszek – decyzja została wykonana.

3. Pływalnie

W ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Katowicach w roku 2022 znajdowały się **4 pływalnie**, tj.:

- Pływalnia w Kompleksie Sportowym „Michał” przy ul. Orzeszkowej 1,
- Pływalnia Miejska przy ul. Śniadeckiego 11,
- Pływalnia w Zespole Szkół Sportowych ul. Mikołaja 3,
- Pływalnia odkryta na terenie Kompleksu Sportowego „Pszczelnik”.

W 2022 roku przeprowadzono **6 kontroli** sanitarnych. Stan sanitarny obiektów ocenia się jako dobry. Kontrole sanitarne obejmują warunki higieniczno-sanitarne i stan techniczny hali basenowej, pomieszczeń higieniczno-sanitarnych oraz zaplecza technicznego. Wszystkie pomieszczenia utrzymane były czysto. Natryski, przebieralnie, pomieszczenia sanitarno-higieniczne były w dobrym stanie sanitarno-technicznym.

Zdjęcie: Pływalnia Miejska ul. Śniadeckiego 11 – pomieszczenia higieniczno-sanitarne

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Katowicach prowadził również nadzór nad jakością wody na pływalniach zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach.

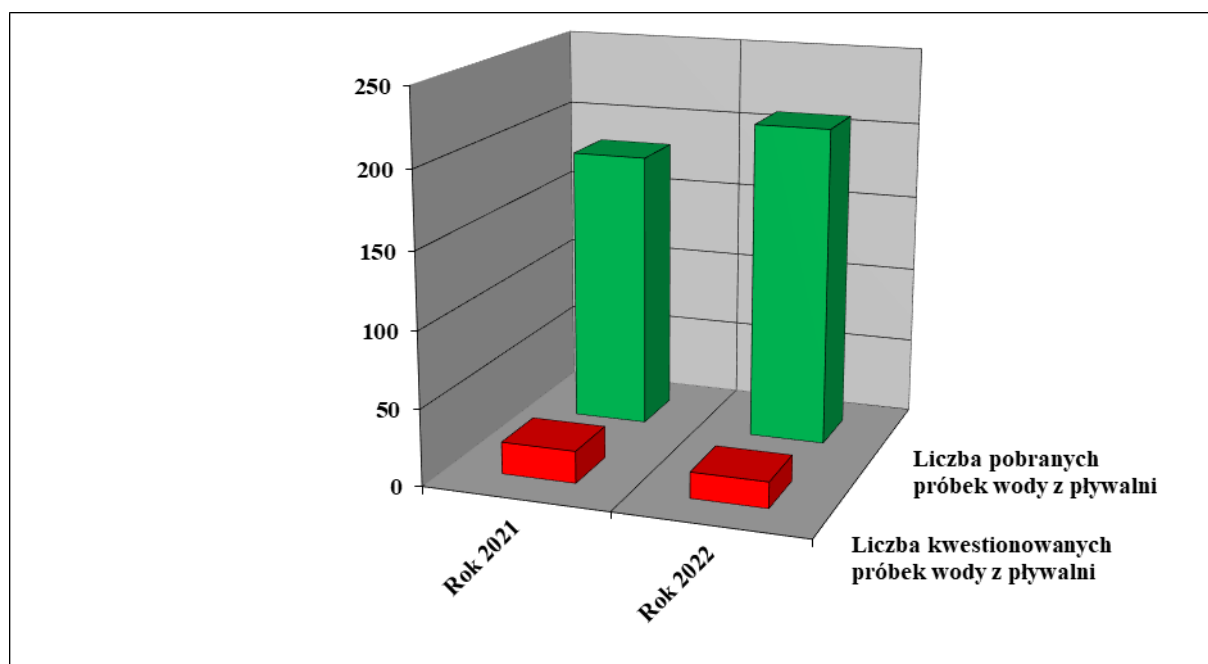
W ramach kontroli urzędowej pobrano 14 próbek wody na pływalniach z niecek basenowych i systemów cyrkulacji oraz 3 próbki wody ciepłej z natrysków na pływalniach. W ramach prowadzonego nadzoru nad realizacją harmonogramu badań wody przez zarządzających

pływalniami w 2022 roku zarejestrowano 187 wyników badań wody z niecek basenowych i systemów cyrkulacji oraz 5 wyników badań wody ciepłej pobranej z natrysków na pływalniach.

Zdjęcie: pływalnia w Kompleksie Sportowym „Michał” przy ul. Orzeszkowej 1

W roku 2022 **pobrano łącznie 209 próbek wody na pływalniach** (kontrola urzędowa i kontrola wewnętrzna). **Nieprawidłowości stwierdzono w 17 próbkach wody** ze względu na podwyższoną zawartość chloroformu. W przypadku wystąpienia kwestionowanych parametrów zarządzający podejmował działania naprawcze mające na celu poprawę jakości wody polegające na znacznej wymianie wody w nieckach basenowych, zwiększeniu częstotliwości płukania złożeń filtracyjnych oraz zastosowaniu odpowiednich środków poprawiających parametry fizykochemiczne wody.

Wykres: Badania jakości wody na pływalniach na terenie miasta Siemianowice Śląskie w latach 2021 – 2022

W porównaniu w roku 2021 pobrano łącznie 182 próbki wody na pływalniach. Nieprawidłowości stwierdzono w 21 próbkach wody. W odniesieniu do roku poprzedniego liczba kwestionowanych próbek wody na pływalniach nieznacznie się obniżyła.

W 2022 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Katowicach wydał **4 decyzje – roczne oceny jakości wody na pływalniach**, w których stwierdzono, że eksploatacja pływalni była prowadzona przez zarządzających w sposób zapewniający bezpieczeństwo zdrowotne osób korzystających z pływalni. W jednej z ocen wskazano na konieczność podjęcia przez zarządzającego działań mających na celu poprawę parametrów jakości wody w zakresie zawartości chloroformu w wodzie na pływalni (dot. pływalni odkrytej na terenie Kompleksu Sportowego „Pszczelnik”).

V. Stan sanitarny obiektów i miejsc użyteczności publicznej

Obiekty użyteczności publicznej to różnorodna i liczna grupa podmiotów służąca zaspokajaniu potrzeb społecznych.

Powiatowy Inspektor Sanitarny w Katowicach na terenie miasta Siemianowice Śląskie nadzorował **226 obiektów użyteczności publicznej**, w których w roku 2022 przeprowadzono **105 kontroli**. W efekcie tych działań Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Katowicach wydał **1 decyzję administracyjną** zarządzając przywrócenie właściwego stanu sanitarnego-higienicznego, winnych zaniedbań ukarał nakładając **4 grzywny w drodze mandatu karnego** na łączną kwotę 1300 zł, a pozostałe nieprawidłowości zostały usunięte w drodze realizacji zaleceń pokontrolnych.

Kontrolą objęto:

- obiekty hotelarskie – skontrolowano 3 spośród 5 ujętych w ewidencji;
- zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej – skontrolowano 22 spośród 114 ujętych w ewidencji;
- jednostki organizacyjne pomocy społecznej – skontrolowano 4 spośród 7 ujętych w ewidencji;
- schronisko dla bezdomnych – w ewidencji 1, skontrolowano 1;
- ustępy publiczne ogółem – w ewidencji 4, skontrolowano 4;
- obiekty sportowe – w ewidencji 6, skontrolowano 6;
- obiekty kulturalno – widowiskowe – skontrolowano 5 spośród 9 ujętych w ewidencji;
- tereny rekreacyjne – skontrolowano 8 spośród 15 ujętych w ewidencji;
- targowiska – w ewidencji 2, skontrolowano 2;
- cmentarze – skontrolowano 6 spośród 8 ujętych w ewidencji;
- inne obiekty użyteczności publicznej – skontrolowano 20 spośród 54 ujętych w ewidencji (tj. pływalnie, apteki, zakłady pogrzebowe, chłodnie, stacje paliw, administracje, wspólnoty, posesje).

W związku z obowiązującym **stanem epidemii** wirusa SARS-CoV-2 oraz regulacjami prawnymi w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów, w okresie od stycznia do marca 2022 roku, **przeprowadzono** w galeriach handlowych i obiektach usługowych, a także w obiektach użyteczności publicznej **szereg wizji**, mających na celu weryfikację czy właściciele i zatrudnione w nich osoby przestrzegają wprowadzonych obostrzeń. Sprawdzano min. zapewnienie płynów do dezynfekcji rąk oraz zakrywanie ust i nosa przy pomocy maseczek. **W większości obiektów reżim sanitarny był przestrzegany.**

W roku 2022 przeprowadzano **kontrole w związku z masowym napływem do Polski uchodźców z Ukrainy**. Kontrolami objęto miejsca tymczasowego zakwaterowania uchodźców. Podczas kontroli sprawdzano m.in. sposób postępowania z bielizną i odpadami komunalnymi, zaopatrzenie w środki czystości i dezynfekcyjne.

1. Obiekty użyteczności publicznej

Obiekty świadczące usługi hotelarskie

Do omawianej grupy zaliczono hotel, pokoje gościnne i hotele pracownicze. W trakcie czynności kontrolnych oceniano stan higieniczno – sanitarny i techniczny pokoi mieszkalnych, pomieszczeń higieniczno-sanitarnych i gospodarczych, ciągów komunikacyjnych wraz z wyposażeniem, zaopatrzenie w wodę do spożycia, zaopatrzenie i właściwe przechowywanie środków czystości i preparatów dezynfekcyjnych, postępowanie z bielizną, gospodarkę odpadami komunalnymi, odprowadzanie ścieków bytowo-gospodarczych oraz dbałość o czystość terenu wokół obiektu.

W oparciu o powyższe kryteria stan skontrolowanych obiektów **oceniono pozytywnie**.

Zdjęcie: Hotel Diament Vacanza

Strefa „BEAUTY” (zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, fryzjersko-kosmetyczne, odnowy biologicznej) i tatuażu

Z uwagi na fakt, że potencjalnie największym zagrożeniem zdrowotnym dla klientów jest wykonywanie inwazyjnych zabiegów kosmetycznych, czy tatuaży, podczas kontroli sanitarnych szczególną uwagę zwracano na postępowanie z narzędziami i przyborami. W większości zakładów stosowano odpowiednie środki dezynfekcyjne do narzędzi, a w zakładach gdzie wykonywane były zabiegi mogące powodować naruszenie ciągłości tkanki wdrożone były procedury zgodnie z art. 16 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych

u ludzi. Zwiększa się liczba zakładów kosmetycznych, w których narzędzia poddawane są sterylizacji w autoklawach, bądź właściciele zawierają umowy z podmiotami leczniczymi na wykonywanie takiej usługi. W wielu zakładach stosowane są narzędzia jednorazowego użytku.

Stan sanitarny większości zakładów usługowych **oceniono jako dobry, częściowo dostateczny.**

Wyjątek stanowiły:

- 1 zakład fryzjerski, w którym stwierdzono brak prawidłowej dezynfekcji narzędzi oraz sprzętu fryzjerskiego. Nałożono **grzywnę w drodze mandatu karnego**, a nieprawidłowości zostały usunięte w trakcie trwania kontroli.
- 1 salon kosmetyczny, w którym stwierdzono brudne wyposażenie salonu, brak segregacji artykułów kosmetycznych, brudne narzędzia kosmetyczne. Nałożono **grzywnę w drodze mandatu karnego** oraz wydano doraźne zalecenia, których wykonanie potwierdziła kontrola sprawdzająca.
- 1 salon fryzjersko-kosmetyczny, w którym podczas kontroli stwierdzono brudne wyposażenie salonu, brak segregacji narzędzi jednorazowego i wielorazowego użytku, brudne narzędzia kosmetyczne, duże ilości zalegających zbędnych przedmiotów w gabinecie, brak bieżącej ciepłej wody. Nałożono **grzywnę w drodze mandatu karnego** oraz wydano doraźne zalecenia, których wykonanie potwierdziła kontrola sprawdzająca.

Przeprowadzano także kontrole **solariów**, gdzie zwracano szczególną uwagę, czy usługi udostępniane są małoletnim, czy przestrzegany jest zakaz reklamy lub promocji usług w zakresie udostępniania solarium, czy umieszczone są czytelne i widoczne informacje o treści „Zakaz udostępniania solarium osobom, które nie ukończyły 18. roku życia (art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 15 września 2017 r. o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium).”

W tej grupie obiektów **nie stwierdzono nieprawidłowości** w w/w zakresie, a stan sanitarny nie budził zastrzeżeń. Dezynfekcja przeprowadzana była na bieżąco.

Jednostki organizacyjne pomocy społecznej

W grupie tej znajdują się zakłady o różnym profilu działalności:

- domy pomocy społecznej – placówki zapewniające całodobową opiekę z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności, świadczące usługi bytowe, opiekuńcze, pielęgnacyjne, wspomagające i edukacyjne, działające po uzyskaniu zezwolenia na podstawie przepisów o pomocy społecznej,
- inne jednostki pomocy społecznej – domy dziennego pobytu, ośrodki wsparcia,
- placówki zapewniające całodobową opiekę – placówki zapewniające opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekłe chorym lub osobom w podeszłym wieku, świadczące usługi bytowe, opiekuńcze, prowadzone w ramach działalności gospodarczej, działające po uzyskaniu zezwolenia na podstawie przepisów o pomocy społecznej.

W skontrolowanych obiektach **nie stwierdzono nieprawidłowości** w gospodarowaniu odpadami medycznymi i komunalnymi, w postępowaniu z bielizną czystą i brudną, utrzymaniu bieżącej czystości obiektów i ich otoczenia. Obiekty przystosowane są dla osób niepełnosprawnych (windy, podjazdy).

Schronisko dla bezdomnych mężczyzn

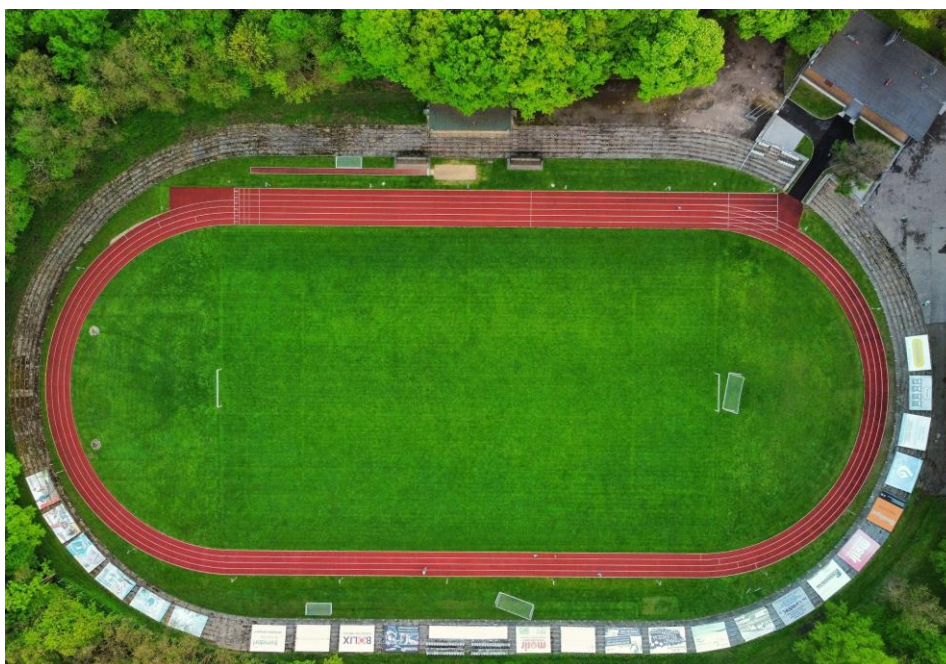
Schronisko to obiekt charakteryzujący się niskim standardem. Pomieszczenia mieszkalne oraz sanitarne wyposażone są w podstawowe sprzęty. Obiekt przystosowany jest do udzielania pomocy osobom bezdomnym, tj. zapewnia schronienie, posiłki i ubrania. **Stan sanitarny** przy uwzględnieniu specyfiki obiektu **był zadowalający**. Za utrzymanie prawidłowego stanu sanitarno-porządkowego odpowiadali pensjonariusze.

Ustępy publiczne

Stan sanitarny skontrolowanych ustępów publicznych oraz toalet ogólnodostępnych zlokalizowanych w centrach handlowych utrzymywał się **na poziomie dobrym**. Obiekty wyposażone były w dostateczną ilość środków czystościowych, dezynfekcyjnych i higienicznych. Dezynfekcja urządzeń sanitarnych odbywała się z dostateczną częstotliwością. Postępowanie z odpadami komunalnymi było prawidłowe.

Obiekty sportowe

Obiekty sportowe będące w nadzorze Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Katowicach to samodzielne, zwarte zespoły urządzeń terenowych lub budynki przeznaczone do celów sportowych np. stadiony, boiska, pole golfowe, hale sportowe, sale gimnastyczne, kluby, kręgielnie.

Zdjęcie: Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji - boisko sportowe

W trakcie czynności kontrolnych oceniano stan sanitarno-techniczny pomieszczeń bloku sportowego, prawidłowe przechowywanie sprzętu sportowego, stan sanitarno-higieniczny zaplecza sanitarnego, jego wyposażenie i zaopatrzenie w środki czystości i higieniczne, dostęp do ciepłej, bieżącej wody, gospodarkę odpadami, czystość otoczenia.

Biorąc powyższe pod uwagę skontrolowane obiekty **oceniono jako dobre**.

Wyjątek stanowił **Kompleks Sportowy SIEMION** przy ul. Olimpijskiej 2, gdzie podczas kontroli sprawdzającej stwierdzono **niewykonanie zarządzeń decyzji** Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Katowicach wydanej w 2021 r. dot. doprowadzenia do prawidłowego stanu sanitarno-higienicznego ścian i sufitów niektórych pomieszczeń oraz doprowadzenia do prawidłowego stanu sanitarno - higienicznego drzwi w jednym z pomieszczeń higieniczno-sanitarnych. W związku z powyższym na wniosek strony **prolongowano** wykonanie zarządzeń decyzji **do dnia 15.04.2023 r.**

Obiekty kulturalno-widowiskowe

Obiekty kulturalno-widowiskowe są bardzo zróżnicowane pod względem funkcjonalnym, budowlanym i architektonicznym. Grupa ta obejmuje ośrodki kulturalno-widowiskowe. Sale widowiskowe, garderoby, szatnie, toalety z rozdziałem na damskie i męskie utrzymane były czysto. W czasie kontroli stwierdzono wystarczający zapas środków czystościowych i dezynfekcyjnych.

Zdjęcie: Siemianowickie Centrum Kultury - Zameczek (oranżeria)

Tereny rekreacyjne

Tereny rekreacyjne tworzą kompleksy lub zespoły zieleni i mają publiczne przeznaczenie, pełniąc funkcje estetyczne, rekreacyjne i zdrowotne.

Na terenie miasta Siemianowice Śląskie w tej grupie znajdują się: parki, zieleńce, skwery, place zabaw, piaskownice, ścieżki i trasy rowerowe.

W wyniku prowadzonego nadzoru stwierdzono, że **tereny te są zadbane**, zieleni pielęgnowana, dokonywano przeglądu technicznego urządzeń, wymieniano piasek w piaskownicach, instalowano ławki, kosze na śmieci. Przy piaskownicach ustawione były tabliczki informujące o zakazie wprowadzania psów oraz regulaminy korzystania z placów zabaw, w których także ujęty jest zakaz palenia wyrobów tytoniowych.

Targowiska

Stan sanitarny targowisk **ocenia się jako dobry**. W trakcie kontroli oceniano stan bieżącej czystości targowisk oraz otoczenia, sposób zagospodarowania odpadów komunalnych, stan techniczny i sanitarny toalet dla klientów oraz ich wyposażenie, a także zaopatrzenie w wodę przeznaczoną do spożycia. Bieżąca czystość była zachowana, gospodarka odpadami prawidłowa, toalety dla klientów utrzymane były czysto.

Wyjątek stanowiło **targowisko przy ul. Jarosława Dąbrowskiego**, na którym w trakcie kontroli sanitarnej stwierdzono m.in. brudne toalety, brak dezynfekcji, brak środków do mycia, czyszczenia i dezynfekcji powierzchni, nieuporządkowany teren za kontenerem sanitarnym. Za stwierdzone nieprawidłowości sanitarno-porządkowe nałożono **grzywnę w drodze mandatu karnego** oraz wydano doraźne zalecenia, których wykonanie potwierdziła kontrola sprawdzająca.

Cmentarze

Stan sanitarno-porządkowy **ocenia się jako dobry**. Kontrole cmentarzy dotyczyły utrzymania porządku, właściwego postępowania w zakresie gromadzenia i odbioru odpadów komunalnych, a także odpowiedniego stanu punktów poboru wody oraz stanu ogrodzenia. Obiekty zaopatrzone są w tabliczki z regulaminami, informującymi m.in. o zakazie wprowadzania psów oraz zakazie palenia wyrobów tytoniowych. W czasie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

W roku 2022 **wydano 11 decyzji zezwalających na przeprowadzenie ekshumacji**, z czego 3 wykonano pod nadzorem PPIS w Katowicach.

Osoby przeprowadzające ekshumację stosowały środki ochrony osobistej. W trakcie ekshumacji ziemię wydobywaną z grobu umieszczano na powierzchni zabezpieczonej nieprzepuszczalną, wytrzymałą matą. Po wydobyciu szczątków grób dezynfekowano i zasypano ziemią wydobytą z grobu. Transport szczątków odbywał się środkami transportu przeznaczonymi do przewozu zwłok.

Ponadto na wniosek Urzędu Miasta Siemianowice Śląskie **wydano 6 postanowień w sprawie sprowadzenia do kraju zwłok z zagranicy**.

Inne obiekty użyteczności publicznej

Stan sanitarny skontrolowanych obiektów **oceniono jako dobry**. Obiekty wyposażone były w dostateczną ilość środków czystościowych, dezynfekcyjnych i higienicznych. Dezynfekcja odbywała się z dostateczną częstotliwością. Postępowanie z odpadami komunalnymi było prawidłowe. Otoczenie obiektów nie budziło zastrzeżeń.

W roku sprawozdawczym 2022 kontroli poddano **5 samochodów służących do przewozu zwłok i szczątków wykorzystywanych przez zakłady pogrzebowe**. Samochody zakładów pogrzebowych są trwale oznakowane i przystosowane do przewozu zwłok. Część załadunkowa odizolowana jest od części przeznaczanej dla kierowcy. W części załadunkowej nie ma miejsc siedzących, a podłogi są zmywalne, odporne na działanie środków dezynfekcyjnych. Na wyposażeniu samochodów znajdowały się worki, odzież ochronna, tj. gumowe rękawice, maseczki, kombinezony oraz środki do dezynfekcji rąk.

Imprezy masowe

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Katowicach w 2022r. **zaopiniował 2 wnioski** organizatorów dot. organizacji imprez masowych. Opinii negatywnych nie wydano.

2. Gospodarka odpadami komunalnymi

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Katowicach w 2022 roku kontynuował nadzór nad gospodarką odpadami komunalnymi na terenie miasta. W trakcie kontroli zwracano uwagę na zagospodarowanie odpadów komunalnych i zachowanie ciągłości ich odbioru.

Odpady komunalne z terenu miasta odbierane były w sposób zorganizowany przez jednego usługodawcę tj. Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. Siemianowice Śląskie, na podstawie zawartych umów i zgodnie z ustalonym harmonogramem.

W mieście wciąż istnieje problem **dzikich wysypisk**, które są nie tylko problemem estetycznym, ale mogą także stanowić niebezpieczeństwo dla mieszkańców.

W związku z tym w 2022 roku dokonano **wizji objazdowej** terenu miasta Siemianowice Śląskie, w której wzięli udział przedstawiciele Wydziału Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Siemianowice Śląskie oraz przedstawiciel Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Katowicach. Podczas wizji stwierdzono, że **stan sanitarny miasta** w stosunku do objazdu sanitarnego, który odbył się w 2019 r. **uległ znacznej poprawie**. Zaśmiecone tereny stwierdzono jedynie w dwóch miejscach, tj.:

1. ul. Potockiego - Waloszka przy torach kolejowych.
2. ul. Budowlana 19.

W związku z tym o wynikach wizji został poinformowany Urząd Miasta Siemianowice Śląskie w celu podjęcia działań zmierzających do przywrócenia właściwego stanu sanitarno-porządkowego miasta. W odpowiedzi Wydział Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Siemianowice Śląskie poinformował, że przedmiotowe **tereny zostały uprzątnięte** i będą na bieżąco monitorowane w celu zapobiegania dzikich wysypisk.

3. Akcje deratyzacyjne

W ramach wiosennej i jesiennej akcji odszczurzenia na terenie miasta Siemianowice Śląskie **skontrolowano ogółem 159 posesji**. Za przeprowadzenie akcji odpowiedzialne były administracje, właściciele i zarządcy nieruchomości, którzy zlecali wykonanie prac gospodarzom lub specjalistycznym firmom DDD.

Skontrolowane **posesje były prawidłowo przygotowane do akcji odszczurzenia**. Ganki piwniczne, strychy oraz tereny wokół posesji były uporządkowane. Drzwi wejściowe do piwnic oraz miejsca wyłożenia trutek przeciw gryzoniom oznakowano kartkami informującymi o wyłożonych trutkach. Trutkę przeciw gryzoniom wykładano na papierowych tackach jednorazowego użytku lub w profesjonalnych, papierowych torebkach z widoczną nazwą preparatu.

VI. Stan sanitarny szkół i innych placówek oświatowo – wychowawczych

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Katowicach w 2022 roku prowadził **bieżący nadzór sanitarny** nad przestrzeganiem przepisów higienicznych i zdrowotnych w środowisku dziecięco-młodzieżowym w **75 stałych obiektach nauczania i wychowania**. Placówki objęte stałym nadzorem to przede wszystkim szkoły wszystkich typów i stopni, a także żłobki, przedszkola, placówki pracy pozaszkolnej, placówki opiekuńczo-wychowawcze, placówki z pobytem dziennym i całodobowym. Ponadto nadzorem objęto **15 turnusów placówek sezonowego wypoczynku dzieci i młodzieży**.

W 2022 roku przeprowadzono łącznie 32 kontrole sanitarne w tym 31 w placówkach szkolno-wychowawczych, tj. 5 w żłobkach, 9 w przedszkolach, 16 w szkołach różnego typu, 1 w placówce wsparcia dziennego, oraz 1 kontrolę w placówce sezonowej.

Przedmiotem czynności kontrolnych w placówkach nauczania i wychowania był:

- nadzór nad stanem sanitarnym budynków lub ich części w których funkcjonują placówki opieki, wychowania i nauczania dzieci i młodzieży;
- nadzór nad warunkami do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach, nad stanem technicznym boisk szkolnych oraz placów zabaw w przedszkolach;
- nadzór nad przestrzeganiem przepisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych;
- nadzór nad przechowywaniem i stosowaniem niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin w placówkach;
- ocena warunków do utrzymania higieny osobistej przez dzieci i młodzież;
- ocena sytuacji z zakresie posiadania przez placówki certyfikatów zgodności z Polską Normą na meble edukacyjne i sprzęt sportowy;
- ocena dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii;
- ocena procesu nauczania;
- ocena warunków sanitarnych zorganizowanych form wypoczynku dzieci i młodzieży.

Ponadto w stanie epidemii (do połowy maja 2022 roku) podczas kontroli zwracano szczególną uwagę na stosowanie się do wytycznych MEN, MZ i GIS w zakresie profilaktyki zakażeń SARS-CoV-2.

W związku z trwającym do 15.05.2022 r. na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanem epidemii kontynuowano współpracę z Wydziałem Edukacji Urzędu Miasta Siemianowice Śląskie oraz Kuratorium Oświaty w Katowicach – delegatura w Bytomiu w zakresie wdrażania, monitorowania i realizacji procedur związanych z **profilaktyką COVID-19**, zgodnych z wytycznymi MEN, MZ i GIS w placówkach oświatowo-wychowawczych. PPIS w Katowicach w ubiegłym roku

zaopiniował pozytywnie 139 wniosków dyrektorów placówek oświatowo-wychowawczych na nauczanie zdalne lub zawieszenie zajęć ze względu na zachorowania na COVID-19 wśród nauczycieli, personelu niepedagogicznego oraz dzieci i młodzieży.

Wszystkie skontrolowane placówki funkcjonowały w budynkach przystosowanych do tego celu. Zapewniono prawidłowe warunki higieniczno-sanitarne zaplecza sanitarnego i jego wyposażenia. Tereny wokół placówek były ogrodzone, posesje utrzymane czysto.

W ramach *nadzoru nad bezpieczeństwem i higieną pobytu dzieci i młodzieży* w 2022 na 12 skontrolowanych szkół wszystkich typów 11 posiadało wystarczające warunki do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego, 1 placówka nie posiadała własnej infrastruktury do prowadzenia zajęć - uczniowie tej szkoły korzystali z obiektów sportowych i boiska poza placówką, 7 szkół posiadało czynne natryski. Natomiast pod względem ilości certyfikowanych urządzeń i sprzętu sportowego stwierdzono, że wszystkie szkoły posiadają takie certyfikaty. We wszystkich szkołach funkcjonowały samodzielne gabinety profilaktycznej opieki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej, które były do dyspozycji jednej szkoły. Program dożywiania uczniów w placówkach szkolnych prowadzony był w 11 skontrolowanych szkołach. Obiady otrzymywało 1426 uczniów, w tym z posiłków dofinansowanych skorzystało 169 uczniów. We wszystkich szkołach zapewniono uczniom możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych na terenie placówki. Skontrolowane placówki posiadały meble zgodne z Polska Normą.

Jednym z zadań w zakresie wychowania zdrowotnego jest kształtowanie u dzieci przedszkolnych i szkolnych prawidłowej postawy ciała. Podczas oceny mebli w placówkach oświatowych zwracano uwagę na dostosowanie parametrów funkcjonalnych mebli do wzrostu dzieci i uczniów, oznakowanie mebli, odpowiednie zestawienie mebli i ich stan techniczny oraz posiadanie przez nie certyfikatu. W tym zakresie **dokonano oceny dostosowania mebli edukacyjnych do wymagań ergonomii** w 1 niepublicznym przedszkolu oraz 5 szkołach podstawowych. Ogółem oceniono dostosowanie stolików i krzeseł do wzrostu dzieci w 4 oddziałach przedszkolnych (oceniono 74 stanowiska) oraz w 20 oddziałach szkół podstawowych (oceniono 363 stanowiska). Nieprawidłowe dostosowanie mebli edukacyjnych stwierdzono w 2 oddziałach przy 15 stanowiskach pracy uczniów w Szkole Podstawowej Nr 16 gdzie wydano zalecenia pokontrolne, które wykonano w całości. We wszystkich placówkach objętych oceną meble posiadały stosowne certyfikaty oraz oznakowanie były kolorami lub numerami, zgodnie z obowiązującymi normami w tym zakresie.

Kontrole sanitarne potwierdziły **dobry stan sanitarny i techniczny większości placówek oświatowo – wychowawczych** w mieście.

W wyniku stwierdzenia naruszeń PPIS w Katowicach w 2022 r. wydał **4 decyzje administracyjne**. Dotyczyło to:

- **Przedszkola Nr 7** w Zespole Przedszkolnym Nr 1, przy ul. Niepodległości 49 gdzie stwierdzano m.in.: zmurszenia, zawilgocenia ścian w sali zabaw nr 1 na parterze i sali zabaw nr 5 na 1 piętrze budynku, brudne ściany i sufit w pomieszczeniu na pomoce dydaktyczne, z wytartą powłoką lakieru podłogi parkietowe w salach zabaw nr 1, 2, 3, 4, 5;
- **Szkoły Podstawowej Nr 16** im. Bolesława Prusa przy ul. Karola Szymanowskiego 11 gdzie stwierdzono m.in.: we wszystkich pomieszczeniach sanitarnych dla chłopców i dziewcząt, pomieszczeniach sanitarnych dla dzieci przedszkolnych pęknięcia farby i zacieki na ścianach i suficie, ubytki i niestabilność płytek ściennych i podłogowych, wyeksploatowane wyposażenie;
- **Publicznej Szkoły Podstawowej Stowarzyszenia Rodzin Katolickich** Archidiecezji Katowickiej przy ul. 1 Maja 1 gdzie stwierdzono m.in.: brudne z ubytkami ściany, sufity korytarzy na parterze i 1 piętrze, na klatce schodowej, wyeksploatowane, zniszczone posadzki korytarzy na parterze i 1 piętrze budynku, uszkodzone z ubytkami, płyty chodnikowe przed wejściem głównym do budynku;
- **Szkoły Podstawowej Nr 11** im. Juliusza Słowackiego przy ul. Słowackiego 5 gdzie stwierdzono m.in.: zabrudzenia ścian i sufitu w sali lekcyjnej nr 12 oraz złuszczenie wierzchniej powierzchni farby w lamperii ściennej przy podłodze.

Ponadto wyegzekwowano wykonanie zarządzeń **1 decyzji** wydanej w latach wcześniejszych. Dotyczyło to **Zespołu Szkół Sportowych** przy ul. Mikołaja 3, gdzie przeprowadzono **generalny remont 11 pomieszczeń sanitarnych** dla dziewcząt i chłopców w segmencie A,B,C,D.

Placówki wypoczynku letniego zorganizowanego w obiektach stałych w miejscu zamieszkania

W minionym roku w elektronicznej bazie wypoczynku letniego zostało zgłoszonych **15 turnusów wypoczynku w miejscu zamieszkania**, w których uczestnictwo zadeklarowało 619 dzieci. Skontrolowano 1 turnus, z którego skorzystało 19 uczestników. Organizatorzy wypoczynku letniego zostali poinformowani o konkursie na najlepiej zorganizowany wypoczynek letni w miejscu zamieszkania - Lato 2022 „Wakacje: Bezpiecznie, Zdrowo i Zabawnie” oraz otrzymali w wersji elektronicznej plakat „Bezpieczne Wakacje”. Dla uczestników organizowano zajęcia w formie warsztatów, gier, zabaw, konkursów, zwiedzania wystaw i wycieczek poza miasto. **Nieprawidłowości nie stwierdzono.**

VII. Warunki sanitarno–higieniczne środowiska pracy

1 Stan sanitarno-higieniczny zakładów pracy

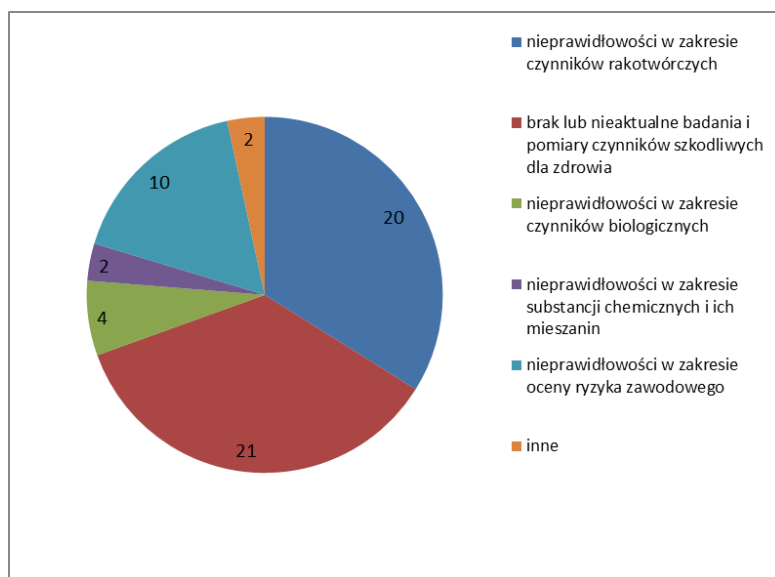
Nadzór sanitarny nad warunkami pracy ma na celu wzmocnienie ochrony zdrowia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy, w tym przede wszystkim zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych.

PPIS w Katowicach na terenie miasta obejmuje takim nadzorem ogółem **276 obiektów**, w których w roku 2022 przeprowadzono **89 kontroli**.

Warunki pracy

Pracodawca ponosi odpowiedzialność za stan bezpieczeństwa i higieny pracy. Jest obowiązany chronić zdrowie i życie pracowników, poprzez zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy przy odpowiednim wykorzystaniu osiągnięć nauki i techniki. W ramach prowadzonego nadzoru nad warunkami środowiska pracy oraz stanem sanitarnym w zakładach, zostało wydanych **18 decyzji administracyjnych**.

Szczegółowy opis nieprawidłowości – zarządzeń ujętych w decyzjach obrazuje poniższy wykres.

Wykaz nieprawidłowości stwierdzonych w czasie kontroli w 2022 roku w Siemianowicach Śląskich.

W 2022 roku w ramach planowanej działalności kontrolowano warunki pracy oraz narażenie zawodowe pracowników zatrudnionych w **zakładach pogrzebowych**, stwierdzając nieprawidłowości w 1 z nich. Odnotowano brak wstępnych badań lekarskich osób przyjmowanych do pracy, nieprawidłowo sporządzoną ocenę ryzyka zawodowego, w której nie uwzględniono narażenia pracowników na działanie szkodliwych dla zdrowia czynników biologicznych oraz

czynników chemicznych, a zatem pracodawca nie poinformował pracowników o ryzyku zawodowym i nie zapewnił szkoleń pracownikom wykonującym prace w kontakcie ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi, brak rejestru prac oraz pracowników wykonujących pracę w narażeniu na działanie szkodliwych czynników biologicznych zakwalifikowanych do grupy 3 zagrożenia. PPIS w Katowicach wydał **decyzję administracyjną**.

Czynniki o działaniu rakotwórczym lub mutagennym

Prowadzony nadzór dotyczył przestrzegania obowiązków wynikających z rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 24 lipca 2012 r. w *sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy*.

Nadzorem bieżącym objęte były **22 zakłady** pracy, w których w środowisku pracy występowały substancje, ich mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, z czego **kontroli** poddano **9 zakładów**. W trakcie kontroli w **6 zakładach** stwierdzono brak rejestru pracowników oraz prac których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, brak szkoleń pracowników w zakresie ryzyka dla zdrowia, wynikającego z narażenia na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym i brak przekazania Śląskiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu *Informacji o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym*. PPIS w Katowicach wydał **decyzje administracyjne**.

Na terenie Siemianowic Śląskich nadzorowano również **prace związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest**, ze względu na jego szkodliwe działanie na organizm człowieka. W 2022 roku po wniesieniu zgłoszeń rozpoczęcia prac, związanych ze sposobem i warunkami bezpiecznego usuwania wyrobów zawierających azbest, przeprowadzono **1 kontrolę sanitarną** na placu budowy, która **nie wykazała nieprawidłowości**.

W 2022 r. nie stwierdzono choroby zawodowej, wywołanej pyłami azbestu.

Substancje chemiczne i ich mieszaniny

W 2022 roku w ramach nadzoru nad chemikaliami przeprowadzono **kontrole w 44 zakładach pracy**, stwierdzając **nieprawidłowości w 1** z nich. Odnotowano nieprawidłowo sporządzone karty charakterystyki oraz oznakowanie opakowań wprowadzanych do obrotu mieszanin stwarzających zagrożenie. PPIS w Katowicach wydał **decyzję administracyjną**.

Produkty biobójcze

W 2022 roku prowadzono nadzór nad przestrzeganiem obowiązków, dotyczących wprowadzania do obrotu produktów biobójczych, oraz ich stosowania w działalności zawodowej. Produkty biobójcze to produkty do zwalczania organizmów szkodliwych dla zdrowia ludzi lub zwierząt. Jednocześnie mogą one stanowić ryzyko dla ludzi, zwierząt i środowiska.

Przeprowadzono **kontrole w 16 zakładach**, które **nie wykazały nieprawidłowości**.

Detergenty

PPIS w Katowicach prowadził także nadzór nad przestrzeganiem obowiązków dotyczących wprowadzania do obrotu detergentów i środków powierzchniowo czynnych. W toku czynności kontrolnych oceniano karty charakterystyki, oznakowanie opakowań oraz arkusze danych składników wprowadzanych do obrotu detergentów.

W 2022 r. przeprowadzono kontrole w **2 zakładach**, które **nie wykazały nieprawidłowości**.

Czynniki biologiczne

W zakresie występowania w środowisku pracy szkodliwych czynników biologicznych oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki, przestrzegania przez pracodawców wymogów obowiązującego przepisu prawa przeprowadzono **kontrole w 11 zakładach**, stwierdzając **nieprawidłowości w 1 z nich**. Odnotowano brak sporządzonej oceny ryzyka zawodowego, w której nie uwzględniono narażenia pracowników na działanie szkodliwych dla zdrowia czynników biologicznych, a zatem pracodawca nie poinformował pracowników o ryzyku zawodowym i nie zapewnił szkoleń pracownikom wykonującym prace w kontakcie ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi, brak rejestru prac oraz pracowników wykonujących pracę w narażeniu na działanie szkodliwych czynników biologicznych zakwalifikowanych do grupy 3 zagrożenia.

PPIS w Katowicach wydał **decyzję administracyjną**.

2. Choroby zawodowe

W każdym zakładzie w zależności od charakteru pracy, produkcji czy technologii mogą występować zagrożenia związane z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia, będące przyczynami chorób zawodowych wśród pracowników.

PPIS w Katowicach realizując zadania, dotyczące nadzoru nad warunkami pracy prowadził postępowania administracyjne w sprawie chorób zawodowych i wydawał imienne decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej, bądź o braku podstaw do jej stwierdzenia. Do celów

diagnostyczno-orzeczniczych w sprawie pracowników występujących o stwierdzenie choroby zawodowej, sporządzane były oceny narażenia zawodowego, uwzględniające informacje dotyczące przebiegu zatrudnienia i narażenia na czynnik szkodliwy dla zdrowia, który mógł być przyczyną choroby zawodowej.

W 2022 r. stwierdzono **2 przypadki chorób zawodowych**, a w 2 przypadkach wydano decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

L.p.	Choroba	Ilość stwierdzonych przypadków
1.	Przewlekłe choroby narządu głosu	2
	RAZEM	2

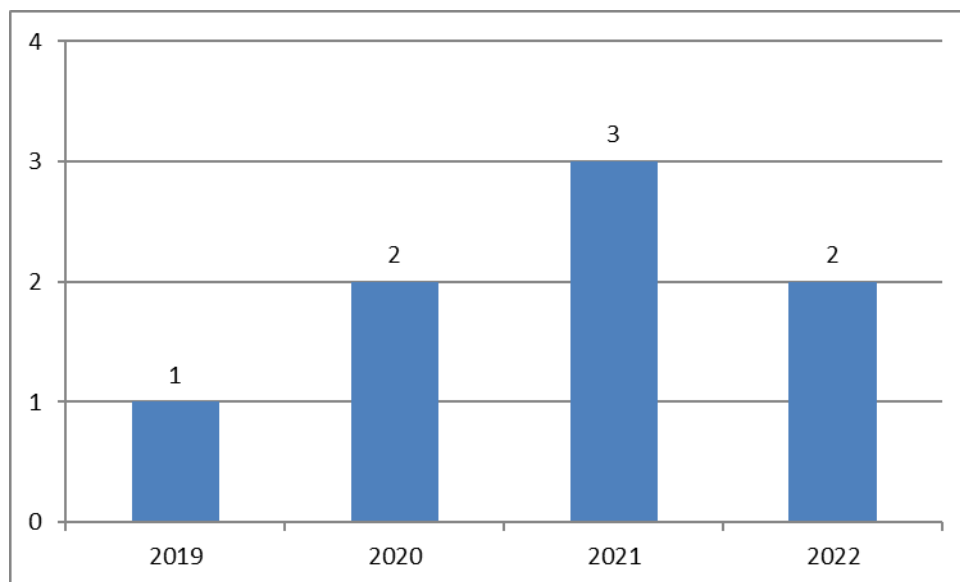
Dane o ilości i rodzaju stwierdzonych chorób zawodowych w 2022 r.

Lp.	Choroba zawodowa	2019	2020	2021	2022
1.	Pylica płuc	1	2	3	0
2.	Przewlekłe choroby narządu ruchu	0	0	0	0
3.	Nowotwory złośliwe	0	0	0	0
4.	Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego	0	0	0	0
5.	Przewlekłe choroby narządu głosu	0	0	0	2
	RAZEM	1	2	3	2

Liczba i rodzaj stwierdzonych chorób zawodowych w latach 2019-2022 w zakładach pracy

W okresie 2019 - 2022 w zakładach pracy na terenie Siemianowic Śląskich stwierdzono łącznie 8 przypadków chorób zawodowych.

W omawianym okresie najliczniej stwierdzaną chorobą zawodową była pylica płuc. W większości przypadków choroba ta dotyczyła pracowników górnictwa, gdzie jako czynnik przyczynowy wskazano pyły węgla kamiennego zawierające wolną krystaliczną krzemionkę. Pylica płuc jest chorobą, która ujawnia się po okresie narażenia zawodowego liczonym w latach. Powodem jest również długi, około 10-letni okres ujawniania się choroby. Należy zaznaczyć, że pylica płuc jest skutkiem braku odpowiednich warunków pracy w latach wcześniejszych.

Analiza zapadalności na choroby zawodowe w Siemianowicach Śląskich w latach 2019 – 2022

VIII. Interwencje mieszkańców miasta

W roku sprawozdawczym 2022 mieszkańcy Siemianowic Śląskich wnieśli **55 wniosków** z prośbą o interwencję

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Katowicach podejmował działania po otrzymaniu każdej informacji o zaniedbaniach sanitarnych bez zbędnej zwłoki, w terminach określonych przez przepisy prawa.

W przypadku potwierdzenia łamania przepisów sanitarnych wszczynano postępowanie administracyjne w celu przywrócenie właściwego stanu sanitarnego. Winnych zaniedbań karano grzywną w drodze mandatu karnego.

Interwencje, których załatwienie nie leżało w kompetencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej przekazane zostały organom właściwym do ich załatwienia min. do Wojewódzkiego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, Inspektoratu Weterynarii, Urzędu Skarbowego, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska, Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Katowicach.

W sprawach nieprawidłowości zaobserwowanych w **obiektach produkcji i obrotu żywnością oraz zakładach żywienia zbiorowego wniesiono 17 interwencji**, z czego **4 były zasadne**.

Najczęstsze powody zgłaszania skarg konsumenckich to m.in.:

- oferowanie do sprzedaży środków spożywczych o niewłaściwej jakości zdrowotnej,
- oferowanie środków spożywczych po upływie terminów przydatności do spożycia i dat minimalnej trwałości,
- niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny.

W związku ze złożonymi interwencjami przeprowadzono kontrole sanitarne, a w przypadku potwierdzenia uchybień wszczynano postępowanie administracyjne. W toku prowadzonych postępowań administracyjnych nałożono **3 grzywny w drodze mandatu karnego**. W wyniku podjętych działań PPIS w Katowicach wydał również **2 decyzje** nakazujące usunięcie stwierdzonych uchybień.

W jednym przypadku pobrano próbę czekolady na patyku do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli celowanej w kierunku zanieczyszczeń biologicznych. Próby nie kwestionowano.

W roku 2022 do Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego złożono **1 wniosek o wymierzenie kary pieniężnej** za oferowanie do sprzedaży środków spożywczych niezgodnych z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków

spożywczych przeznaczonych do spożycia dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach.

W roku 2022 odnotowano **1 interwencję pacjenta** w zakresie niewłaściwego zapachu związanego z paleniem tytoniu w pomieszczeniach **obiektu leczenia ambulatoryjnego**. W wyniku przeprowadzonej kontroli potwierdzono zasadność zgłoszonych zarzutów. Wydano zalecenia, których wykonanie potwierdzono podczas kontroli sprawdzającej.

W roku 2022 mieszkańcy Siemianowic Śląskich wnieśli **32 interwencje dotyczące obiektów użyteczności publicznej**, z czego **13 było zasadnych**.

Najczęściej zgłaszane problemy dotyczyły uciążliwych lokatorów, bytowania gryzoni, gołębi i insektów, zawilgocenia mieszkań, hałasu, złej jakości wody przeznaczonej do picia oraz niewłaściwego stanu sanitarnego obiektów użyteczności publicznej.

Przeprowadzono 26 kontroli w 13 obiektach.

Kontrolą objęto:

- **lokale mieszkalne**, w których stwierdzono gromadzenie zbędnych przedmiotów. Kontrole wykazały, że lokatorzy podjęli już czynności mające na celu doprowadzenie mieszkań do prawidłowego stanu sanitarno-higienicznego.
- **posesje**, gdzie podczas kontroli stwierdzono, że ze strony zarządców budynków zostały już podjęte odpowiednie działania celem likwidacji opisanych w interwencji nieprawidłowości dot. bytowania gryzoni, gołębi.
- **obiekty strefy BEAUTY**, gdzie podczas kontroli stwierdzono brudne wyposażenie i narzędzia, brak segregacji artykułów kosmetycznych, brak prawidłowej dezynfekcji i sterylizacji narzędzi. W związku z tym nałożono **2 grzywny w drodze mandatu karnego** oraz wydano zalecenia doraźne, których wykonanie potwierdziły kontrole sprawdzające.
- odnotowano **2 interwencje dotyczące jakości wody przeznaczonej do spożycia**. Interwencje dotyczyły nieodpowiedniego zapachu wody oraz występowania zachorowań wśród dzieci uczęszczających do Przedszkola nr 9 przy ul. Okrężnej 17. Na podstawie wykonanych badań laboratoryjnych stwierdzono, że **1 zgłoszona interwencja była zasadna** - nieprawidłowości dotyczyły zbyt wysokiej zawartości środka dezynfekcyjnego (chloru wolnego) w wodzie przy ul. Jagodowej. Podjęte działania naprawcze doprowadziły do poprawy jakości wody. W przypadku drugiej zgłoszonej interwencji wykonane badania laboratoryjne nie wykazały żadnych przekroczeń w zakresie badanych parametrów.

W 2022 roku wpłynęły **2 informacje**, w sprawie **naruszeń sanitarnych w placówkach oświatowo-wychowawczych**, w tym **jedna** dotycząca złego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń szkolnych **była uzasadniona**.

Czynności kontrolne w Szkole Podstawowej Nr 11 przy ul. Słowackiego 5 wykazały 2 - metrowy ubytek tynku na suficie korytarza komunikacyjnego na I piętrze oraz zabrudzenia ścian i sufitu w jednej z sal lekcyjnych. W związku z tym PPIS w Katowicach **wydał decyzję administracyjną**.

W roku sprawozdawczym **2022** wpłynęły **3 wnioski dotyczące warunków zdrowotnych środowiska pracy**, wniesione przez pracowników oraz mieszkańca.

Wnioski dotyczyły nieprawidłowości w zakresie ustanowionych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii. Interweniujący podnosili brak pomiaru temperatury przed wejściem do zakładu pracy, zapewnienia dystansu społecznego pomiędzy pracownikami korzystającymi z pomieszczeń higieniczno-sanitarnych (szatnia pracownicza). Przeprowadzone **kontrole nie potwierdziły zarzutów** ujętych w interwencjach.

IX. Środki zastępcze

W 2022 r. w ramach bieżącego nadzoru nad środkami zastępczymi, przeprowadzono kontrolę w sklepie Liquider Store przy ul. Śląskiej 19, którego asortyment opierał się na produktach konopnych. Nie stwierdzono wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych.

X. Zapobiegawczy nadzór sanitarny

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny spełnia w strukturze Państwowej Inspekcji Sanitarnej specyficzną rolę, mając za zadanie prowadzenie działań o charakterze profilaktycznym zmierzających do zapobiegania możliwości powstania zagrożeń dla bezpieczeństwa sanitarnego i zdrowia ludzi na różnych etapach procesu inwestycyjnego. Działania te polegają na kontroli przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych w procesie planowania i lokalizacji, sporządzania dokumentacji projektowej nowych, adaptowanych i modernizowanych obiektów, w których pracować i przebywać będą ludzie oraz na etapie budowy i dopuszczania do użytku tych obiektów, a realizowane są między innymi poprzez:

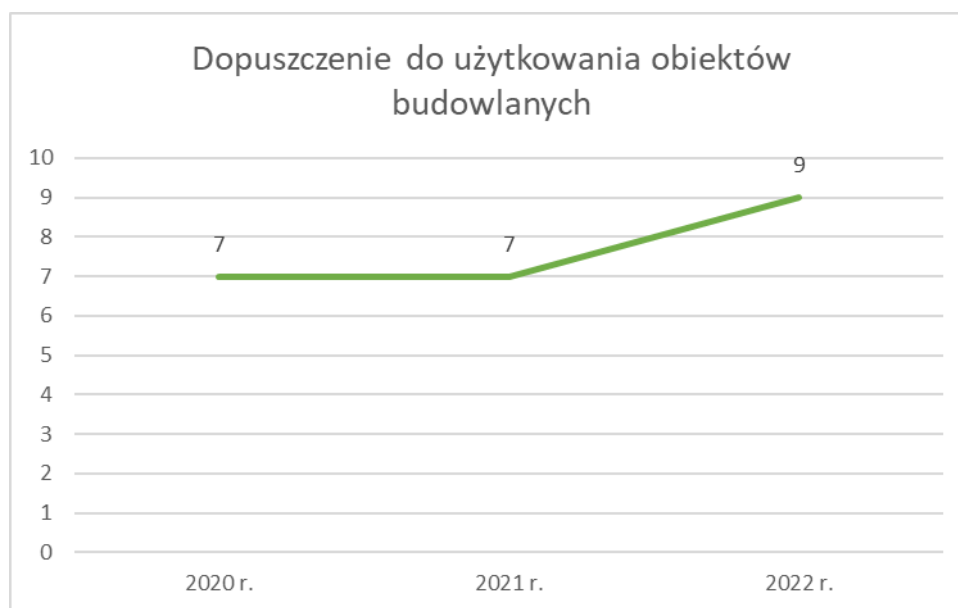
- opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozami oddziaływania na środowisko,
- wydawanie opinii w sprawie obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i określenie zakresu raportu dla planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- opiniowanie warunków realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- opiniowanie pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dokumentacji projektowych dotyczących budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych,
- dokonywanie kontroli obiektów w trakcie budowy, przebudowy lub rozbudowy pod względem zgodności ich realizacji z zatwierdzoną dokumentacją,
- uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych.

1. W 2022 roku PPIS w Katowicach wydał **9 opinii sanitarnych odnośnie dopuszczenia do użytkowania obiektów nowo wybudowanych lub adaptowanych.**

Czynności odbiorowe mają na celu zapewnienie, aby nowowytbudowany obiekt został przekazany do użytkowania w stanie zapewniającym możliwość utrzymywania w nim właściwego stanu sanitarnohigienicznego, tj. prawidłowego układu funkcjonalnego, właściwej wymiany powietrza i temperatury, właściwego oświetlenia, poziomu hałasu zgodnego z obowiązującymi przepisami, wody o parametrach odpowiadających jakości wody do spożycia, prawidłowej gospodarki ściekami i odpadami.

W czasie czynności kontrolnych sprawdzano wykonanie obiektów budowlanych zgodnie z zatwierdzonym w decyzji o pozwoleniu na budowę (zmianę sposobu użytkowania) projektem

budowlanym oraz zapoznawano się z przedstawianymi dokumentami i sprawozdaniami z pomiarów, badań, sprawdzeń, które wykonano w celu potwierdzenia założeń projektowych oraz spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych odpowiednio do zakresu tych dokumentów.

Dopuszczenie do użytkowania obiektów budowlanych w latach 2020-2022

Dokonano odbiorów m.in.:

- budynku biurowo-usługowo-produkcyjny przy ul. Rozwojowej 14a;
- sali zabaw przy ul. Jagiełły 25D;
- budynku laboratorium przemysłowego przy ul. Obwodowej 17.

Podczas czynności kontrolnych obiektów w celu dopuszczenia ich do użytkowania zwracano uwagę na zastosowanie materiałów dopuszczonych do stosowania w budownictwie i posiadających aktualne atesty higieniczne.

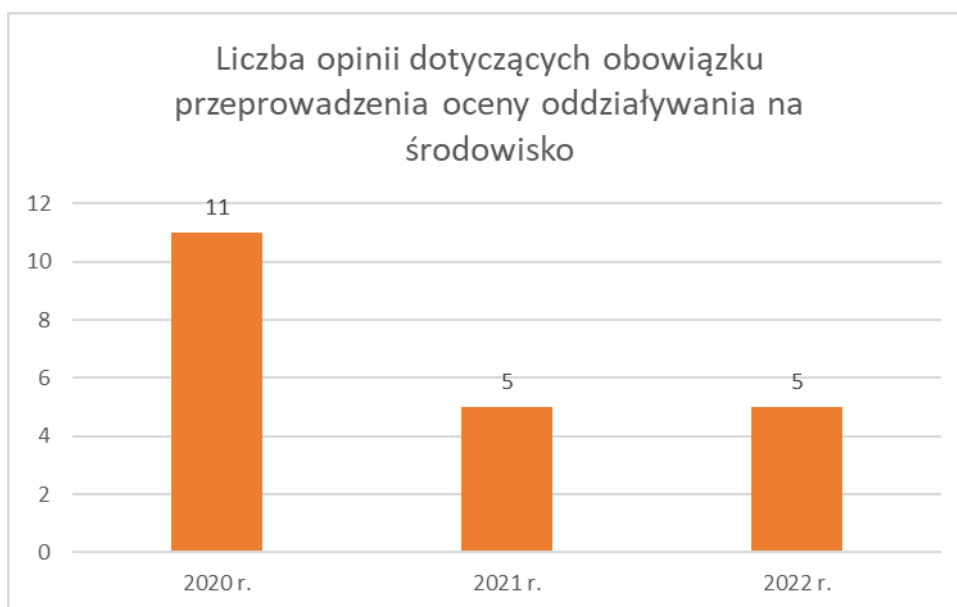
Nie odnotowano przypadków wykonania obiektów niezgodnie z dokumentacją projektową, często jednak - podobnie jak w latach ubiegłych - inwestorzy nie byli w stanie przedłożyć podczas kontroli niezbędnych dokumentów, tj. opinii z przeglądu urządzeń kominowych bądź pomiarów skuteczności wentylacji, sprawozdania z badania wody czy protokołu skuteczności ochrony przeciwporażeniowej.

2. W ubiegłym roku PPIS w Katowicach wydał **5 opinii odnośnie konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.**

Do ciekawszych zaliczyć można:

- przetwarzanie odpadów innych niż niebezpieczne – tworzywa sztuczne przy ul. Obwodowej 17 dla ARSANIT Sp. z o.o.;

- prowadzenie instalacji do magazynowania odpadów niebezpiecznych o całkowitej pojemności ponad 50 ton poprzedzające którykolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1-R-12 oraz magazynowanie odpadów innych niż niebezpieczne;
- restrukturyzację konwencjonalnej ciepłowni węglowej w hybrydową, innowacyjną, wielopaliwową ECO - elektrociepłownię przy ul. Olimpijskiej 14.

Liczba opinii dotyczących obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko w latach 2020-2022

3. W 2022 roku PPIS w Katowicach **wydał 2 opinie** dotyczące warunków realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Dotyczyły one:

- budowy hali walcowni przy ul. Stalmacha 8;
- rozbudowy zakładu BM Recykling przy ul. Konopnickiej 11.

Mając na uwadze ochronę środowiska oraz zdrowia ludzi przy uzgodnieniu szczególną uwagę zwracano na:

- zastosowanie rozwiązań zabezpieczających cieki i zbiorniki wodne przed ich zasypaniem, zanieczyszczeniem substancjami chemicznymi, substancjami wypłukiwanymi z materiałów stosowanych do budowy oraz wyciekami z maszyn i pojazdów budowlanych;
- prawidłowe gromadzenie, usuwanie i unieszkodliwienie odpadów;
- ochronę przed nadmiernym hałasem poprzez zastosowanie odpowiednich rozwiązań technicznych.

4. W 2022 roku PPIS w Katowicach wydał 3 opinie dotyczące projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Plany te stanowią podstawę do późniejszego ustalania przez właściwe organy warunków zabudowy i zagospodarowania terenu, a także lokalizowania inwestycji celu publicznego.

Uzgodnienia dotyczyły:

- obszaru w rejonie ulic Stalmacha, Rydla oraz Srokowieckiej;
- obszaru w rejonie ulic Parkowej, Obwodowej, Cmentarnej, Kilińskiego, Powstańców, Dworcowej, Bohaterów Westerplatte oraz Michałkowickiej;
- dzielnicy Bytków wraz z osiedlem J. Tuwima.

Uzgodnienia projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w latach 2020-2022

Przesłane do uzgodnienia projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miały na celu m.in.:

- wprowadzenie i poszerzenie terenów usługowych i mieszkaniowo-usługowych;
- poszerzenie terenu ogródków działkowych;
- wydzielenie i poszerzenie terenu placu publicznego z terenem zieleni parkowej;
- wyznaczenie terenów dróg w obrębie jednolitej struktury wskazanej w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;
- zróżnicowanie zabudowy mieszkaniowej i usługowej ze względu na rzeczywistą funkcję;
- usystematyzowanie realizowanej zabudowy i istniejących już funkcji;
- dostosowanie ustaleń do kierunków zagospodarowania wskazanych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta;

- uporządkowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej, weryfikację faktycznego i projektowanego zagospodarowania;
- weryfikację oraz umożliwienie realizacji zamierzeń inwestycyjnych z zakresu komunikacji drogowej.

Projekty, co potwierdzały załączone do nich „Prognozy oddziaływania...”, zawierały zapisy i rozwiązania minimalizujące szkodliwe oddziaływanie - na środowisko, przyrodę i krajobraz kulturowy oraz zdrowie ludzi - planowanych do wprowadzenia zagospodarowań:

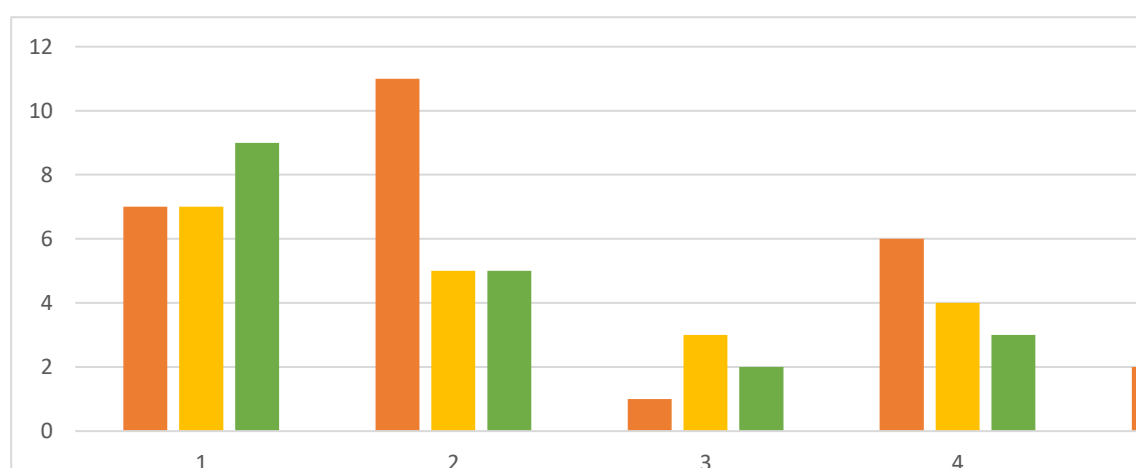
- nakazy i zakazy dotyczące gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, zaopatrzenia w ciepło, ochrony przed hałasem;
- nakaz stosowania proekologicznych systemów grzewczych;
- określenie minimalnego procentu powierzchni biologicznie czynnych.

Wydano także **4 opinie dotyczące zakresu i stopnia szczegółowości informacji** wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Zapisy dotyczące przeznaczenia terenów należy w większości uznać za prawidłowe i nie budzące problemów przy uzgadnianiu uwarunkowań środowiskowych dla planowanych przedsięwzięć.

Wydano również **1 opinię dotyczącą odstąpienia** od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania obszaru położonego przy ul. Michałkowskiej.

Zestawienie wszystkich opinii wydanych w latach 2020-2022 przedstawia poniższy wykres.

Legenda:

- 1 – opinie dotyczące dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych,
- 2 – opinie w sprawie stwierdzenia obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko,
- 3 – uzgodnienia środowiskowych uwarunkowań,
- 4 – uzgodnienia projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- 5 – uzgodnienia dokumentacji projektowej.

Analizując powyższe dane stwierdzić można, iż:

- ilość opinii dotyczących dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych utrzymuje się na zbliżonym, choć niskim poziomie, na co wpływ ma pandemia i jej konsekwencje ekonomiczne;
- ilość opinii dotyczących potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko w ostatnich dwóch latach znacząco zmalała;
- ilość opinii w sprawie uzgodnienia środowiskowych uwarunkowań oraz uzgodnienia dokumentacji projektowej od wielu lat utrzymuje się na bardzo niskim poziomie;
- ilość opinii w sprawie uzgodnień projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wykazuje tendencję spadkową.

XI. Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia. Programy edukacyjne i akcje prozdrowotne

Głównym celem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie promocji zdrowia jest dążenie do osiągnięcia pożądanych norm zdrowotnych poprzez działania umożliwiające zachowanie lub przywracanie bezpieczeństwa zdrowotnego ludzi, poprawę i utrzymanie zdrowia społeczeństwa oraz kształtowanie w tym zakresie prawidłowych postaw i zachowań.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom i potrzebom społeczeństwa pracownicy Sekcji Oświaty Zdrowotnej PSSE w Katowicach rozszerzyli swoje działania o systematyczną obecność w mediach społecznościowych, poprzez udostępnianie i zamieszczanie ważnych w kontekście profilaktyki zdrowia i zdrowego stylu życia postów, w tym postów własnych oraz relacjonowanie wydarzeń, których byli inicjatorami lub w które byli zaangażowani.

Niezmiennie utrzymywano współpracę z placówkami edukacyjnymi – wspólnie realizowano lub koordynowano realizację interwencji programowych (programów) i interwencji nieprogramowych (eventów).

Media społecznościowe

W mediach społecznościowych (Facebook, Twitter i Instagram) oraz na stronie www umieszczono ponad 2 tysiące postów (ponad 100 tysięcy odbiorców) związanych ze zdrowiem w każdym jego zakresie. W oparciu o kalendarz zdrowia publicznego, a także w odpowiedzi na potrzeby lokalnego społeczeństwa przygotowano i opublikowano ponad 70 własnych postów.

W 2022 roku rozpoczęto kampanię informacyjno-edukacyjną „**Dbam o siebie – żyję zdrowo**”, w ramach której zamieszczono 493 posty, z których wiele cieszyło się szerokim zainteresowaniem, np.:

- własny post „Tydzień dla serca” – 187 odbiorców,
- własny post „Uwaga czad” – 316 odbiorców,
- własny post: „relacja z polsko-ukraińskiego Pikniku Rodzinnego” – 198 odbiorców,
- własny post: „relacja z Akcji Skonsultuj się z farmaceutą” – 216 odbiorców,

- „Bezpieczny powrót do szkoły” – 1325 odbiorców,
- „Użądlenia” – 448 odbiorców,
- „Leśny savoir-vivre” – 433 odbiorców,
- „Bąblowica” – 243 odbiorców.

Drugą akcją prowadzoną w mediach społecznościowych jest kampania **„Nie! – Dziękuję, nie eksperymentuję”**, skierowana głównie do młodych ludzi oraz ich opiekunów, obejmująca zagadnienia związane z używaniem substancji psychoaktywnych – alkohol, nikotyna (również e-papierosy), narkotyki oraz dodatkowo – napoje energetyczne. Szczególnie dużym zainteresowaniem cieszyły się opracowane własne posty pn.:

- „Napoje energetyczne nie są dla dzieci” – 619 odbiorców,
- „Napoje energetyczne nie są dla dzieci – kofeina” – 695 odbiorców.

Nową inicjatywą była próba włączenia internautów w dialog – opracowano i opublikowano **krzyżówkę z okazji „Światowego Dnia Rzucania Palenia”** oraz **rebus z okazji „Europejskiego Dnia Wiedzy o Antybiotykach”**.

PSSE w Katowicach udostępnia posty stworzone przez GIS (szczególnym zainteresowaniem cieszą się na bieżąco udostępniane ze strony GIS „Ostrzeżenia publiczne dotyczące żywności”) WSSE, MZ, a także tworzy własne propozycje, które często przesyłane są do placówek edukacyjnych z prośbą o umieszczanie na ich stronach. Dzięki temu promocja zdrowia osiąga coraz większy zakres.

Można zauważyć, że społeczeństwo jest zainteresowane tematyką zdrowia w wielu jego aspektach oraz bezpieczeństwa, stąd wniosek żeby rozwijać kampanie oraz wyjść z nimi poza świat wirtualny.

Współorganizacja akcji profilaktycznej dla ogółu społeczeństwa:

04.06.2022r. podczas VI Pikniku Zdrowia w Parku Tradycji w Siemianowicach Śląskich, pracownicy Sekcji Oświaty Zdrowotnej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Katowicach na zaproszenie Siemianowickiego Centrum Kultury oraz Urzędu Miasta Siemianowice Śląskie, przygotowywali stoisko promocji zdrowia, przy którym prowadzili poradnictwo w zakresie zdrowego stylu życia, właściwego stosowania antybiotyków, bezpieczeństwa podczas grzybobrania oraz profilaktyki chorób zakaźnych m.in. poprzez promocję szczepień ochronnych. Ważnym elementem akcji była profilaktyka uzależnień, w tym uzależnień od narkotyków oraz alkoholu – chętne osoby mogły zobaczyć świat przez narko- i alkogogle. Przygotowano także cieszący się dużym zainteresowaniem „Konkurs wiedzy o zdrowiu”.

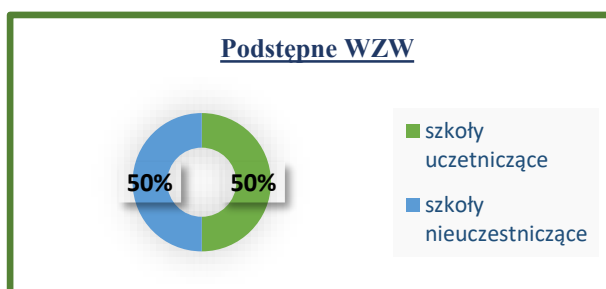
Programy edukacyjne

Współpraca ze szkołami i przedszkolami w ramach realizacji programów edukacyjnych była niezmiennie jednym z priorytetów działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie promocji zdrowia. Nadrzędnym celem wszystkich programów jest propagowanie zdrowego stylu życia. Zadaniem pracowników Sekcji Oświaty Zdrowotnej jest szkolenie szkolnych i przedszkolnych koordynatorów, przekazywanie narzędzi do pracy i materiałów edukacyjnych, wspieranie oraz koordynowanie realizacji programów. Po ewaluacji można wyciągnąć wnioski, że realizacja programów edukacyjnych jest bardzo ważnym elementem pracy szkół i przedszkoli, a treści zawarte w programach cieszą się szerokim zainteresowaniem nauczycieli, dzieci i młodzieży, tematyka związana ze zdrowiem jest bardzo aktualna i potrzebna.

1) „Podstępne WZW”

Cele szczegółowe to uświadomienie zagrożeń i zasad profilaktyki zakażeń HAV, HBV i HCV, pobudzenie do refleksji nad własnymi zachowaniami zdrowotnymi oraz kształtowanie prawidłowych zachowań w stosunku do osób zakażonych.

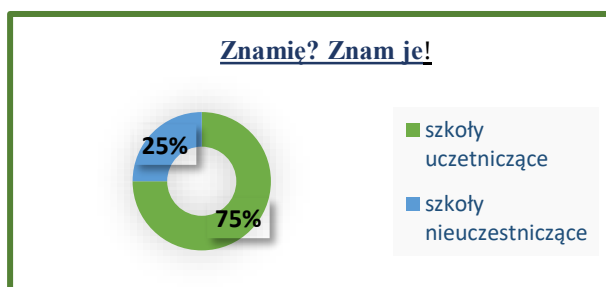
W realizację programu zaangażowało się 50% szkół ponadpodstawowych (4 z 8 szkół) – w sumie ponad 560 odbiorców.

2) „Znamie? Znam je!”

Działania mają na celu budowanie wśród młodzieży świadomości w zakresie profilaktyki czerniaka oraz odpowiedzialnych zachowań i postaw prozdrowotnych.

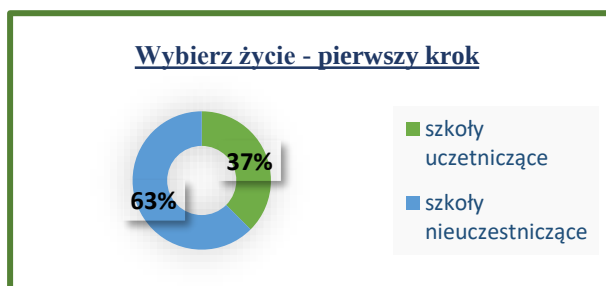
W realizację programu zaangażowało się 75% szkół ponadpodstawowych (6 z 8 szkół) – w sumie ponad 1100 odbiorców.

3) „Wybierz życie – pierwszy krok”

Zadania programu to zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa HPV w jego powstawaniu oraz motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym przez całe życie, a w efekcie zmniejszenie występowania raka szyjki macicy i umieralności na tę chorobę.

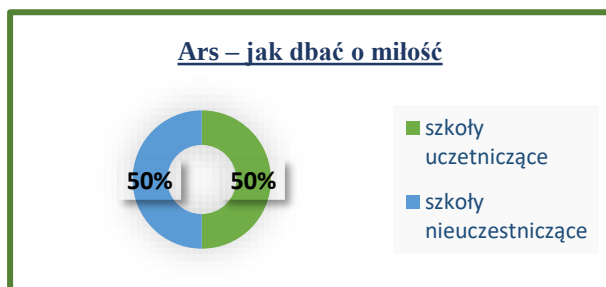
W realizację programu zaangażowało się 37% szkół ponadpodstawowych (3 z 8 szkół) – w sumie ponad 430 odbiorców.

4) „Ars, czyli jak dbać o miłość”

Celem programu jest ograniczenie niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież wchodzącą w dorosłe życie.

W realizację programu zaangażowało się 50% szkół ponadpodstawowych (4 z 8) – edukacją objęto prawie 400 odbiorców.

5) „Klub Zdrowego Przedszkolaka”

Działania mają na celu wzbogacenie wiedzy dzieci z dziedziny zdrowia, wykształcenie u nich postaw prozdrowotnych, nabycie określonych umiejętności oraz przyswojenie prawidłowych przyzwyczajeń i nawyków higieniczno-zdrowotnych.

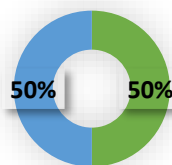
W realizację projektu zaangażowało się 50% przedszkoli (7 z 14 wszystkich przedszkoli) – łączna liczba odbiorców – 1300 osób.

KLUB ZDROWEGO PRZEDSZKOLAKA

Wojewódzki projekt edukacyjny

Klub Zdrowego Przedszkolaka

■ przedszkola uczestniczące
■ przedszkola nieuczestniczące

W ramach programu opracowano **autorski scenariusz warsztatów edukacyjnych** „Dbam o siebie – jestem zdrowy”, w ramach którego prowadzono zajęcia dla przedszkolaków. Jednym z elementów warsztatów było opowiadanie bajki na podstawie książki „Przygody dzielnego niedźwiadka Szczepana”, dzięki czemu w przystępny sposób przekazywano wiedzę dotyczącą roli szczepień ochronnych w ochronie zdrowia. Warsztaty przeprowadzono w 3 siemianowickich przedszkolach – objęto nimi w sumie 93 dzieci wraz z opiekunami.

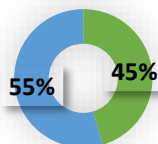
Działania prowadzone wśród przedszkolaków rozszerzono o profilaktykę antytytoniową – 7 placówek realizowało program „Czyste powietrze wokół nas” oraz zadania związane ze zwiększaniem świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych u dzieci przedszkolnych – 3 przedszkola realizowały II edycję programu „Skąd się biorą produkty ekologiczne”.

6) „Smak życia czyli debata o dopalaczach”

Celem programu jest profilaktyka uzależnień i przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu psychoaktywnych środków zastępczych w środowisku dzieci i młodzieży. W realizację programu zaangażowało się 45% szkół podstawowych (głównie klasy VII – VIII) – 5 z 14 szkół) – łącznie ponad 600 odbiorców.

Smak życia czyli debata o dopalaczach

■ szkoły uczestniczące
■ szkoły nieuczestniczące

Dodatkowo, w ramach profilaktyki uzależnień, systematycznie prowadzono akcję „Dopalacze – Wypalacze”, w ramach której odbywały się akcje informacyjno-edukacyjne, narady, wystawy, pogadanki, warsztaty oraz zamieszczanie informacji w mediach społecznościowych. Łącznie podjęto blisko 140 działań, którymi objęto ponad 10 tys. odbiorców.

Akcje prozdrowotne (eventy)

Ważnym elementem promocji zdrowia wśród dzieci i młodzieży było prowadzenie akcji profilaktycznych. Szczególnym zainteresowaniem cieszyły się akcje prowadzone bezpośrednio w szkołach i przedszkolach.

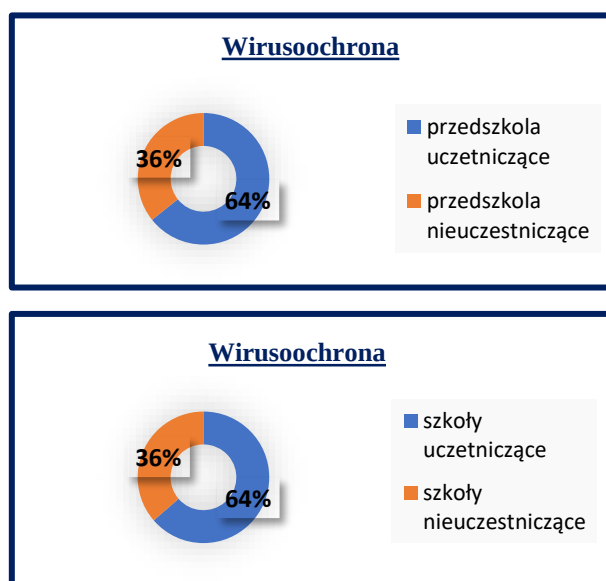
- 1) **Wojewódzka akcja edukacyjno-informacyjna „Wirusoochrona”** – skierowana do dzieci przedszkolnych oraz uczniów klas I-III szkół podstawowych realizowana dwukrotnie: wiosną i jesienią 2022 roku.

Cele akcji:

- ✓ promocja podstawowych zasad higieny osobistej wśród dzieci w celu zapobiegania chorobom zakaźnym przenoszonym drogą kropelkową ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki zakażeń wirusa SARS-CoV-2 i grypy,
- ✓ nauczanie dzieci prawidłowego mycia rąk,
- ✓ zachęcenie i zwrócenie uwagi na rolę szczepień ochronnych jako najskuteczniejszej formy zapobiegania rozprzestrzenianiu się wielu chorób zakaźnych;
- ✓ zachęcenie dzieci do codziennej aktywności fizycznej i zdrowego odżywiania.

W realizację akcji zaangażowało się 64% przedszkoli (9 z 14 przedszkoli) – w sumie ponad 1900 odbiorców 64% szkół podstawowych (klasy I-III) – 7 z 11 szkół podstawowych – w sumie ponad 2500 odbiorców.

- 2) **„Wybieraj bezpieczną żywność”** – kampania, której głównym celem jest zwiększenie świadomości konsumentów na temat roli nauki i zapoznanie z pracą naukowców, którzy pracują aby zapewnić bezpieczeństwo żywności oraz zachęcanie do dokonywania świadomych wyborów żywieniowych.

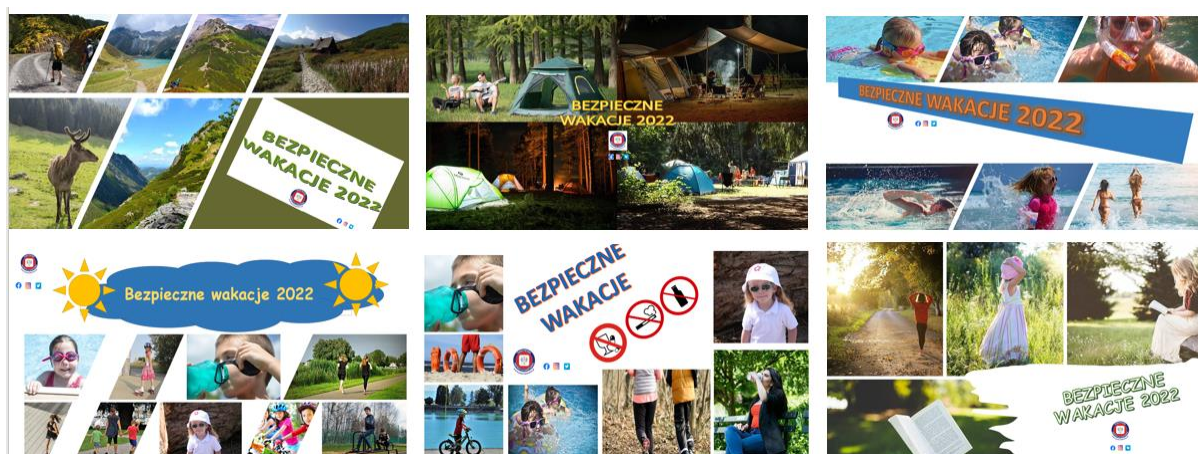
W ramach akcji zorganizowano wystawy, webinaria, warsztaty i szkolenie podczas których poruszano tematykę znakowania żywności, higieny podczas przygotowywania żywności oraz suplementów diety.

Drugim elementem kampanii było zamieszczanie postów w mediach społecznościowych – 3191 odbiorców.

- 3) **„Bezpieczne wakacje”** – celem akcji było stworzenie bezpiecznych warunków wypoczynku dzieci i młodzieży na terenie woj. śląskiego, zwłaszcza w ośrodkach wypoczynku letniego.

Ogłoszono konkurs plastyczny dla dzieci i młodzieży w ośrodkach letniego wypoczynku w ramach akcji w województwie śląskim „Bezpieczne wakacje 2022” pod hasłem „Bądź ostrożny! Nie ryzykuj!”.

Systematycznie umieszczano w mediach społecznościowych posty związane z bezpiecznym wypoczynkiem: 113 postów – 5800 odbiorców (w tym cykl własnych postów – prawie 1800 odbiorców).

- 4) **„Bezpieczne grzybobranie”** – akcja dotycząca bezpieczeństwa związanego ze zbieraniem, przetwarzaniem i spożywaniem grzybów.

W ramach akcji prowadzono działalność edukacyjną, m.in. konkurs wiedzy z nagrodami podczas współorganizowanych lokalnych festynów oraz warsztatów dla dzieci i młodzieży przeprowadzonych podczas wypoczynku letniego. Przez cały okres grzybobrania prowadzono kampanię internetową „Bezpieczne grzybobranie”: zamieszczono 61 postów – ponad 8 tys. odbiorców (w tym cykl własnych postów - prawie 5800 odbiorców).

- 5) „Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach” – akcja skierowana do ogółu społeczeństwa oraz środowiska lekarskiego, której celem jest promowanie wiedzy nt. odpowiedzialnego stosowania antybiotyków, zwiększenie świadomości w zakresie zagrożenia jakim jest antybiotykooporność oraz promowanie rozważnego przepisywania antybiotyków przez lekarzy.

W ramach akcji opracowano i opublikowano w mediach społecznościowych zadanie konkursowe (rebus) dla internautów.

Pracownicy PSSE w Katowicach włączyli się do kampanii WHO „Go Blue for AMR” – ubierając się na niebiesko pokazali swoje zaangażowanie w tak ważną sprawę jaką jest szerzenie świadomości oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe. W mediach społecznościowych zamieszczono post zachęcający wszystkich do włączenia się w kampanię.

- 6) **„Lekki Tornister”** – celem akcji skierowanej do uczniów klas I-III szkół podstawowych, nauczycieli i rodziców jest przekazanie informacji dotyczących właściwej postawy ciała, prawidłowego noszenia tornistra i dostosowania jego wagi do masy ciała dziecka.

Do realizacji akcji zaproszono wszystkie szkoły podstawowe. Opracowano własne posty, które rozesłano do szkół, z prośbą o zamieszczenie na stronach internetowych oraz w mediach społecznościowych. W sumie akcją objęto 6700 uczniów, nauczycieli i rodziców. Dodatkowo w mediach społecznościowych systematycznie umieszczano posty dotyczące profilaktyki wad postawy – ponad 1800 odbiorców.

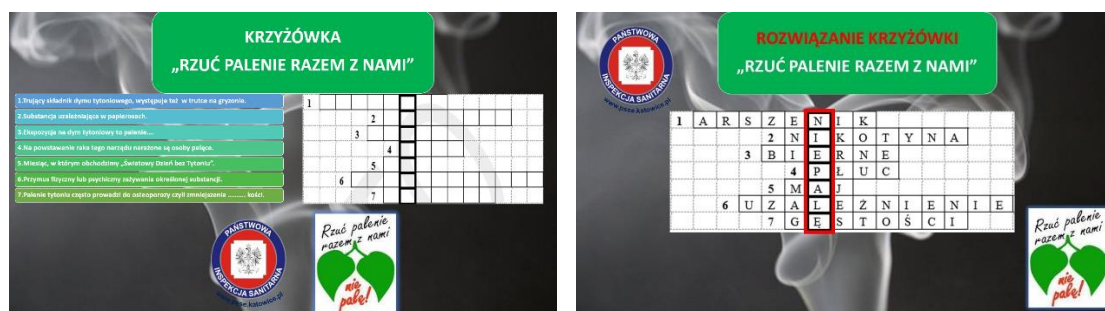

W celu zaktywizowania nauczycieli do udziału w akcji ogłoszono konkurs na scenariusz i organizację lekcji pn. „Lekki tornister”. Zwycięzcy omówili swój scenariusz podczas zorganizowanego szkolenia dla wszystkich nauczycieli szkół podstawowych.

- 7) **„Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu”** – celem akcji było zwrócenie uwagi społeczeństwa na skutki społeczne, ekonomiczne, a przede wszystkim zdrowotne, które spowodowane są paleniem papierosów, również e-papierosów oraz zachęcanie osób palących do zaprzestania palenia i zwrócenie uwagi na fakt, że osoby niepalące (w tym dzieci) mają prawo do przebywania w przestrzeni wolnej od dymu tytoniowego.

Ogłoszono konkurs plastyczny dla uczniów klas I – IV szkół podstawowych pod hasłem „Nie pal przy mnie, proszę!”. Konkurs cieszył się bardzo dużym zainteresowaniem – nadesłano 86 prac z 9 szkół. W siedzibie PSSE w Katowicach 18 listopada odbyło się uroczyste wręczenie nagród laureatom konkursu – w gronie laureatów znalazła się uczennica ze Szkoły Podstawowej nr 4 w Siemianowicach Śląskich.

W mediach społecznościowych ogłoszono konkurs – krzyżówkę dla internautów.

8) „Nie daj się HIV – zapobiegaj zakażeniu” – celem projektu jest profilaktyka zakażeń wirusem HIV.

W mediach społecznościowych systematycznie prowadzono działania związane z profilaktyką zakażeń wirusem HIV. Działania zostały zintensyfikowane w okolicach 1 grudnia – „Światowego Dnia AIDS”.

W ramach projektu „Nie daj się HIV – zapobiegaj zakażeniu” zorganizowano konkurs dla wszystkich nauczycieli szkół ponadpodstawowych – na scenariusz lekcji w ramach Projektu „Nie daj się HIV – zapobiegaj zakażeniu”.

W roku 2022 współpracowano ze specjalistami z różnych dziedzin (lekarze, terapeuci, metodycy), którzy służyli swoją wiedzą, umiejętnościami i doświadczeniem podczas organizowanych szkoleń dla szkolnych koordynatorów programów edukacyjnych. Ponadto dzięki dobrej współpracy z samorządem oraz instytucjami, organizacjami, placówkami oświatowymi udało się skutecznie prowadzić działania profilaktyczne i efektywnie zrealizować programy prozdrowotne i akcje.